

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 484

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

65 metai

2022 m. gruodžio 20 d.

Turinys

I Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės

REKOMENDACIJOS

Taryba

2022/C 484/01	2022 m. gruodžio 8 d. Tarybos rekomendacija dėl ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros: Barcelonos tikslai iki 2030 m.	1
---------------	---	---

Europos Centrinis Bankas

2022/C 484/02	2022 m. gruodžio 13 d. Europos Centrinio Banko rekomendacija, skirta Europos Sąjungos Tarybai dėl Oesterreichische Nationalbank išorės auditoriaus, (ECB/2022/44)	13
---------------	---	----

II Komunikatai

EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI

Europos Komisija

2022/C 484/03	Neprieštaravimas koncentracijai, apie kurią pranešta (Byla M.10913 – SADCO / HACP / JV) ⁽¹⁾	14
---------------	--	----

IV Pranešimai

EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

Taryba

2022/C 484/04	Išvados dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 19/2022 „COVID-19 vakcinų pirkimas Europos Sąjungoje. Po pradinių problemų parūpinta pakankamai dozių, tačiau proceso veiksmingumas nepakankamai įvertintas“	15
---------------	---	----

LT

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE.

2022/C 484/05	Išvados dėl skiepijimo kaip vienos iš veiksmingiausių ligų prevencijos ir visuomenės sveikatos gerinimo priemonių	18
Europos Komisija		
2022/C 484/06	2022 m. gruodžio 19 d. Euro kursas	24
2022/C 484/07	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	25
2022/C 484/08	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	26
2022/C 484/09	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	27
2022/C 484/10	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	28
2022/C 484/11	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	29
2022/C 484/12	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	30
2022/C 484/13	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	31
2022/C 484/14	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	32
2022/C 484/15	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	33
2022/C 484/16	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	34
2022/C 484/17	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	35
2022/C 484/18	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	36
2022/C 484/19	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	37
2022/C 484/20	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	38
2022/C 484/21	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	39
2022/C 484/22	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	40
2022/C 484/23	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	41
2022/C 484/24	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	42
2022/C 484/25	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	43
2022/C 484/26	Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė	44
VALSTYBIŲ NARIŲ PRANEŠIMAI		
2022/C 484/27	Valstybių narių pateikta informacija apie žvejybos uždraudimą	45

ADMINISTRACINĖS PROCEDŪROS

Europos Komisija

2022/C 484/28	PRANEŠIMAS PAGAL TARNYBOS NUOSTATŲ 29 STRAIPSNIO 2 DALĮ. Pranešimas apie konkursą Informatikos generalinio direktorato generalinio direktoriaus pavaduotojo pareigoms (AD 15 lygis), Briuselis. COM/2022/10422	46
---------------	--	----

PROCEDŪROS, SUSIJUSIOS SU KONKURENCIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMU

Europos Komisija

2022/C 484/29	Išankstinis pranešimas apie koncentraciją (Byla M.10560 - SICA / MBCC GROUP) ⁽¹⁾	47
---------------	---	----

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE.

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REKOMENDACIJOS

TARYBA

TARYBOS REKOMENDACIJA

2022 m. gruodžio 8 d.

dėl ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros: Barcelonos tikslai iki 2030 m.

(2022/C 484/01)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį kartu su 153 straipsnio 1 dalies i punktu,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) siekdama pašalinti kliūtis moterims dalyvauti darbo rinkoje, 2002 m. Europos Vadovų Taryba Barcelonoje nustatė tikslus vaikų priežiūros srityje, kuriuos reikėjo pasiekti iki 2010 m.: t. y., teikti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas bent 33 % jaunesnių nei trejų metų amžiaus vaikų ir ne mažiau kaip 90 % vaikų nuo trejų metų iki privalomojo mokyklinio amžiaus ⁽¹⁾. Nors, imant Europos Sąjungos vidurkį, tie tikslai buvo pasiekti, išlieka dideli skirtumai tarp valstybių narių ir jų viduje, visų pirma vaikų iš mažesnes pajamas gaunančių namų ūkių ir jauniausių vaikų grupės atveju;
- (2) šios rekomendacijos tikslas – paskatinti valstybes nares didinti vaikų, kuriems teikiamos prieinamos, įperkamos ir aukštos kokybės ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugos, skaičių, kartu atsižvelgiant į ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų poreikį ir vadovaujantis nacionaliniais šių paslaugų teikimo modeliais, siekiant moterims sudaryti palankesnes sąlygas dalyvauti darbo rinkoje ir skatinti socialinį ir kognityvinį visų vaikų, visų pirma pažeidžiamoje padėtyje esančių vaikų arba palankių sąlygų neturinčių vaikų, vystymąsi;
- (3) vaikų, ypač labai mažų, priežiūros pareigos labai varžo moterų dalyvavimą darbo rinkoje. 2021 m. darbo jėgos tyrime 27,9 % nedirbančių moterų ir tik 8 % nedirbančių vyrų nurodė, kad pagrindinė priežastis, dėl kurios jie neieško darbo, yra tai, kad jie prižiūri vaikus ar suaugusiuosius, kuriems reikia priežiūros. 2019 m., prieš pandemiją, šie skaičiai buvo atitinkamai 32,6 % ir 7,6 % ⁽²⁾. Tuo pat metu asmenų, turinčių jaunesnių nei šešerių metų amžiaus vaikų, užimtumo lygis buvo 90,1 % vyrų atveju, palyginti su 67,2 % moterų atveju. Dėl neapmokamų priežiūros pareigų darbo rinkoje Europoje nedalyvauja apie 7,7 mln. moterų ir tik 450 000 vyrų. Neproporcinga moterims tenkanti priežiūros darbo dalis taip pat yra viena iš pagrindinių vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo priežasčių ⁽³⁾;

⁽¹⁾ 2002 m. kovo 15–16 d. Barcelonoje posėdžiavusios Europos Vadovų Tarybos išvados, dok. SN 100/1/02 REV 1.

⁽²⁾ Eurostato duomenų bazės lentelė LFSA_IGAR, *Care of adults with disabilities or children and other family or personal reasons* („Negalią turinčių suaugusiųjų arba vaikų priežiūra ir kitos šeiminių ar asmeninės priežastys“), nedirbančių ir norinčių dirbti gyventojų procentinė dalis, 15–64 metų amžiaus grupė.

⁽³⁾ Europos lyčių lygybės instituto (EIGE) ataskaita *Gender inequalities in care and consequences on the labour market* („Lyčių nelygybė priežiūros srityje ir padariniai darbo rinkai“), dok. 12953/20 ADD 1.

- (4) moterys taip pat labiau linkusios pritaikyti savo darbo modelius prie priežiūros pareigų. Tai daro ilgalaikį poveikį jų karjerai ir prisideda prie vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo bei jų pensijų skirtumo. Dirbančios moterys namų ruošos darbams ir tiesioginei priežiūrai kasdien skiria vidutiniškai 90 minučių daugiau nei dirbantys vyrai. Akivaizdu, kad lyčių nelygybės užimtumo srityje mažinimas yra aktualus ekonominiu požiūriu, nes taip prisidedama prie ekonomikos augimo ir gali turėti teigiamą poveikį produktyvumui. Be to, yra patvirtinta, kad lyčių nelygybės mažinimas turi teigiamą poveikį skurdo mažinimui bei socialinei įtraukčiai, ir tai yra vienas iš būdų spręsti darbo jėgos mažėjimo problemą;
- (5) galimybė naudotis įperkamos ir aukštos kokybės priežiūros paslaugomis daro reikšmingą teigiamą poveikį prižiūrinčiųjų asmenų, ypač moterų, užimtumo padėčiai. Ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų teikimas visoje Sąjungoje padidėjo, o vyrų ir moterų užimtumo skirtumas sumažėjo nuo 17,7 procentinio punkto 2002 m. iki 10,8 procentinio punkto 2021 m. Tačiau pastaraisiais metais pažanga sulėtėjo;
- (6) Europos socialinių teisių ramstyje (toliau – Ramstis) pabrėžiama lyčių lygybės, profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros bei ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros, kaip itin svarbių Sąjungos tikslų, svarba. Ramstyje nustatyta, kad visose srityse, įskaitant dalyvavimą darbo rinkoje, įdarbinimo sąlygas ir karjeros raidą, turi būti užtikrintas ir skatinamas vienodas požiūris į moteris ir vyrus bei jų lygios galimybės. Jame taip pat pripažįstama vaikų teisė į įperkamas aukštos kokybės ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas, vaikų teisė į apsaugą nuo skurdo ir palankių sąlygų neturintį vaikų teisė į specialias lygių galimybių didinimo priemones;
- (7) Ramsčio veiksmų plane siūloma, kad iki 2030 m. ne mažiau kaip 78 % 20–64 metų amžiaus gyventojų turėtų turėti darbą. Kad šis tikslas būtų pasiektas, veiksmų plane nustatytas tikslas bent perpus sumažinti lyčių užimtumo skirtumą, palyginti su 2019 m., be kita ko, teikiant daugiau formaliojo ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų. Veiksmų plane pripažįstama, kad padidinus formaliojo ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų teikimą būtų remiamas aktyvesnis moterų dalyvavimas darbo rinkoje ir geresnis profesinio, šeimos ir asmeninio gyvenimo derinimas;
- (8) valstybės narės labai skirtingai teikia paramą tėvams. Kai kuriose valstybėse narėse daugiau dėmesio skiriama tam, kad bent pirmuosius 12 vaiko gyvenimo mėnesių būtų siūloma galimybė naudotis tinkamai apmokamų arba kompensuojamų vaiko priežiūros atostogų modeliais; dėl šios priežasties vaiko priežiūros atostogomis pasinaudojama labai daug. Kitos valstybės narės daugiau dėmesio skiria ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų teikimui vaikams nuo labai ankstyvo amžiaus. Pastarojoje valstybių narių grupėje vaikai paprastai lanko ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas jau pirmaisiais gyvenimo metais, o apmokamos arba kompensuojamos vaiko priežiūros atostogos neviršija pagal Sąjungos teisę reikalaujamos minimalios trukmės. Šioje rekomendacijoje nustatytu nauju tikslu, susijusiu su jaunesniais nei trejų metų amžiaus vaikais, siekiama šių išsiskiriančių požiūrių pusiausvyros. Atsižvelgiant į tas aplinkybes, nustatomas bendras jaunesnių nei trejų metų amžiaus vaikų grupei skirtas tikslas – 45 % lankymo lygis, kurio turėtų siekti visos valstybės narės;
- (9) tačiau valstybės narės, kurios nėra pasiekusios ankstesnio 33 % tikslo, nebūtinai turėtų pasiekti ankstesnį arba naująjį tikslą iki 2030 m. Vietoj to rekomenduojama padidinti jose lankymo lygį bent tam tikru procentiniu dydžiu, kuris atspindėtų kiekvienos atitinkamos valstybės narės pradinę padėtį ir pasinaudojimo vaiko priežiūros atostogomis modelį. Tai turėtų realiai padėti toms valstybėms narėms priartėti prie 45 % tikslo. Tikimasi, kad valstybės narės, kurios yra toliau nuo tikslo, labiau stengsis pasivyti kitas šalis;
- (10) atsižvelgiant į reikšmingus ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymo lygio svyravimus skirtingais metais ir į tai, kad 2021 m. duomenys vis dar atspindi COVID-19 pandemijos poveikį kai kuriose valstybėse narėse, atskaitos tašku nustatant minimalų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymo padidinimą tose valstybėse narėse, kurios dar nepasiekė ankstesnio tikslo, buvo pasirinktas vidutinis ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymo lygis per paskutinius penkerius metus iki šios rekomendacijos priėmimo (remiantis ES SPGS duomenimis);

- (11) Sąjungos lygmeniu keliose rekomendacijose ir direktyvose lyčių lygybės ir darbo sąlygų srityse nagrinėjami tam tikri Barcelonos tikslams aktualūs klausimai. Pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1158 ⁽⁴⁾ sukuriama sistema, kuria užtikrinamas lyčių pusiausvyra grindžiamas naudojimas vaiko priežiūros atostogomis ir lanksčios darbo sąlygos, taip pat prižiūrinčiųjų asmenų atostogos;
- (12) keliose Sąjungos iniciatyvose pabrėžiama ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros svarba vaikams. Šioje rekomendacijoje remiamasi šiomis politikos iniciatyvomis, būtent: į Tarybos rezoliuciją dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) ⁽⁵⁾ įtrauktas Sąjungos lygmens tikslas, pagal kurį bent 96 % vaikų nuo trejų metų amžiaus iki privalomojo pradinio ugdymo pradžios amžiaus turėtų dalyvauti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemoje; 2019 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacija dėl kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų ⁽⁶⁾, kuri valstybėms narėms padeda gerinti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas ir pabrėžiama, kad tokios paslaugos turi būti įtrauktos, prieinamos, įperkamos ir kokybiškos; Komisijos komunikate dėl ES vaiko teisių strategijos ⁽⁷⁾, kuriame nurodomi pagrindiniai veiksmai, kurių imsis Komisija, kad geriau skatintų gerbti ir ginti vaikų teises, ir pripažįstama, kad ikimokyklinis ugdymas ir priežiūra yra naudingi vaikų kognityvinei ir socialinei raidai; o 2021 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendacija, kuria nustatoma Europos vaiko garantijų sistema ⁽⁸⁾, kuria siekiama užtikrinti, kad vaikai, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, galėtų nemokamai ir veiksmingai naudotis pagrindinėmis paslaugomis, įskaitant ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas, visuose regionuose, taip pat atokiauose ir kaimo vietovėse;
- (13) investuodamos į ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas, valstybės narės turėtų atsižvelgti ne tik į esamas vietas, bet ir į įvairius kitus aspektus, pavyzdžiui, ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymo intensyvumą laiko atžvilgiu, jas lankančių vaikų, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, dalį, taip pat teikiamų priežiūros paslaugų prieinamumą, įperkamumą ir kokybę. Todėl šioje rekomendacijoje nustatomos priemonės su šiais aspektais susijusiems klausimams spręsti;
- (14) siekiant palengvinti pagrindinių prižiūrinčiųjų asmenų (dauguma jų yra moterų) dalyvavimą darbo rinkoje, ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymo valandų skaičius turėtų būti pakankamas, kad tėvai galėtų prasmingai dirbti mokamą darbą. Lankymas turėtų būti skatinamas atsižvelgiant į vaiko interesus, kartu sudarant sąlygas lyčių požiūriu lygiateisiams tėvų pasirinkimui derinant profesinį ir asmeninį gyvenimą ir naudotis ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis. Tais atvejais, kai vaikai dar nelanko ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų visą darbo dieną, abu tėvai turėtų pasinaudoti Direktyvoje (ES) 2019/1158 nustatytais teisėmis į vaiko priežiūros atostogas ir lanksčias darbo sąlygas, pvz., darbą ne visą darbo laiką, lanksčias darbo valandas ir nuotolinį darbą, taip užtikrinant vienodą priežiūros pareigų pasidalijimą, o lankymas turėtų laipsniškai didėti vaikui augant. Atsižvelgiant į to aspekto svarbą, svarbu vaikų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymo intensyvumą laiko atžvilgiu stebėti kartu su dalyvavimu ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros veikloje apskritai;
- (15) be to, menkus profesinius įgūdžius turinčios moterys, migrantės, moterys iš mažas pajamas gaunančių namų ūkių su vaikais ir vienišos motinos susiduria su daugiau kliūčių norėdamos mokytis ir rasti darbą, taip pat dėl finansinių ir nefinansinių suvaržymų, trukdančių jų vaikams lankyti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas, jos turi daugiau paskatų nedirbti arba neįsidarbinti iš naujo. Skatinant daugiau pažeidžiamoje padėtyje esančių vaikų ir palankių sąlygų neturinčių vaikų lankyti įtrauktas ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas, būtų padarytas teigiamas poveikis jų motinų galimybėms grįžti į darbą. Tai taip pat padėtų moterims geriau suderinti profesinį, šeimos ir asmeninį gyvenimą;
- (16) tėvai su negalia ir vaikų su negalia turintys tėvai susiduria su ypatingomis kliūtimis ir iššūkiais, susijusiais su galimybe dalyvauti darbo rinkoje. Palankesnių sąlygų sudarymas negalią turintiems vaikams lankyti bendrąsias ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas, kai tinkama, atsižvelgiant į negalios rūšį ir laipsnį, ekspertų vertinimą ir geriausius vaiko interesus, gali padėti jų tėvams geriau suderinti profesinį, šeimos ir asmeninį gyvenimą;

⁽⁴⁾ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1158 dėl tėvų ir prižiūrinčiųjų asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2010/18/ES (OL L 188, 2019 7 12, p. 79).

⁽⁵⁾ OL C 66, 2021 2 26, p. 1.

⁽⁶⁾ 2019 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacija dėl kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų (OL C 189, 2019 6 5, p. 4).

⁽⁷⁾ 2021 m. kovo 24 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl ES vaiko teisių strategijos (COM(2021) 142 final, p. 1).

⁽⁸⁾ 2021 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2021/1004, kuria nustatoma Europos vaiko garantijų sistema (OL L 223, 2021 6 22, p. 14).

- (17) ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymas vaikams teikia visokeriopos naudos. Faktiniai duomenys rodo, kad kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų teikimas yra nepaprastai svarbus gerinant vaikų kognityvinį ir socialinį vystymąsi ir lavinimą nuo ankstyvo amžiaus. Kaip nurodyta Tarybos rekomendacijoje dėl kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų, ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymas gali būti veiksminga priemonė siekiant užtikrinti vienodas galimybes mokytis vaikams, esantiems nepalankioje padėtyje, pavyzdžiui, negalią ar specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams, vaikams, gyvenantiems namų ūkiuose, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, įskaitant vienišų tėvų namų ūkius, migrantų kilmės vaikams, pabėgėlių vaikams, romų vaikams ir kitų mažumų grupių vaikams, kaimo ir atokiose vietovėse, kuriose yra nepakankama priežiūros infrastruktūra, gyvenantiems vaikams ir vaikams, kuriems teikiama alternatyvi globa;
- (18) Tarybos rekomendacijoje, kuria nustatoma Europos vaiko garantijų sistema, ir Tarybos rekomendacijoje dėl romų lygybės, įtraukties ir dalyvavimo⁽⁹⁾ pabrėžiama, kad lygios galimybės naudotis kokybiškais ir įtraukiamais ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis yra būtinos norint išsivaduoti iš socialinės atskirties, perduodamos iš kartos į kartą, ir užtikrinti lygias galimybes nepalankioje padėtyje esantiems vaikams. Pagal Europos vaiko garantijų sistemą valstybėms narėms rekomenduojama per devynis mėnesius nuo rekomendacijos priėmimo pateikti nacionalinius jos įgyvendinimo planus. Tačiau nepalankioje padėtyje esančių vaikų, ypač pačių jauniausių vaikų, tokių įstaigų lankymo lygis tebėra gerokai mažesnis, o tai vėliau gali lemti blogesnius mokymosi rezultatus ir didelį mokyklos nebaigusį asmenų, visų pirma romų vaikų arba migrantų kilmės vaikų, taip pat be tėvų globos likusių vaikų skaičių. Todėl svarbu panaikinti šių vaikų ir bendros vaikų populiacijos ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymo atotrūkį. Taip pat reikia skirti dėmesio tam, kad būtų sumažintas lankymo atotrūkis tarp didžiausių ir mažiausių pajamų kvintilių. Ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymas aktualus ir vaikams, bėgantiems nuo karo Ukrainoje, taip pat kitiems vaikams, kurie siekia apsaugos Sąjungoje arba ja naudojasi. Visiems šiems galimai pažeidžiamiems vaikams turėtų būti užtikrintos lygios galimybės naudotis bendrųjų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų teikiamomis įtraukiamomis ir nesegreguotomis paslaugomis;
- (19) vaikai, turintys negalią, taip pat turi teisę lankyti bendrąsias ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas lygiai su kitais vaikais. Pusę vaikų, turinčių negalią, prižiūri tik jų tėvai. Todėl svarbu užtikrinti, kad ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugos būtų prieinamos, įtraukios ir derinamos su tikslinėmis priemonėmis, padedančiomis patenkinti konkrečius poreikius, be kita ko, taikant priemones, kuriomis būtų šalinamos kliūtys ir segregacija, darbuotojams suteikiama reikiamų kompetencijų arba samdomi specialieji darbuotojai, kad būtų atsižvelgiama į individualius poreikius ir prireikus įgyvendinamos individualizuotos mokymo programos;
- (20) tais atvejais, kai nacionalinės socialinių reikalų, sveikatos ir švietimo administracijos yra atskirai atsakingos už skirtingas ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemos dalis, ypatingą dėmesį reikia skirti vaikų, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, taip pat negalią ar specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymo spragų panaikinimui;
- (21) aukšta ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų kokybė yra labai svarbi siekiant užtikrinti, kad ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas lankantys vaikai gautų naudos. Nors nėra vieno būdo apibrėžti ir įvertinti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigos kokybę, jos esmė – suaugusiųjų ir vaikų bendravimo kokybė, neatsižvelgiant į taikomą ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemą. Valstybės narės turėtų užtikrinti aukštos kokybės ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų teikimą, atsižvelgdamos į įvairius aspektus, išdėstytus Rekomendacijoje dėl kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų, įskaitant galimybę naudotis ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis, darbuotojų kvalifikaciją ir darbo sąlygas, pedagoginę mokymo programą, stebėseną bei vertinimą ir ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų valdymą bei finansavimą. Ypač svarbūs yra tokie elementai kaip vienam darbuotojui tenkančių vaikų skaičius, darbuotojų kvalifikacija ir tęstinis profesinis mokymas;
- (22) teikiamų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų kokybė taip pat yra svarbus veiksnys, skatinantis tėvų ir ugdymo bei priežiūros įstaigų tarpusavio pasitikėjimą, taigi ir svarbus veiksnys skatinant aktyvesnį ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymą;
- (23) prieinamumas yra dar vienas svarbus ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų teikimo aspektas. Jis apima tinkamą infrastruktūrą, deramus priėmimo pajėgumus ir darbo valandas, taip pat prisitaikymą prie specialiųjų tėvų poreikių ir pagalbą įveikiant sudėtingas administracines procedūras. Parama susigaudant administracinėse procedūrose turėtų būti teikiama įvairiomis formomis, įskaitant kalbinę ir skaitmeninę pagalbą, visų pirma pažeidžiamoje padėtyje esančioms arba palankių sąlygų neturinčioms grupėms, kurios, pavyzdžiui, negeba naudotis skaitmeninėmis priemonėmis arba neturi prieigos prie jų. Šis aspektas taip pat apima prieinamumą negalią turintiems asmenims, įskaitant vaikus, tėvus ir specialistus, pagal Jungtinių Tautų neigiamųjų teisių konvenciją ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/882⁽¹⁰⁾ nustatytus prieinamumo reikalavimus;

⁽⁹⁾ 2021 m. kovo 12 d. Tarybos rekomendacija dėl romų lygybės, įtraukties ir dalyvavimo (OL C 93, 2021 3 19, p. 1).

⁽¹⁰⁾ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70).

- (24) be to, prieinamumas apima procedūrų supaprastinimą ir darbuotojų bei specialistų profesionalizaciją siekiant bendrosiose nesegreguotose įstaigose tinkamai remti negalią ar specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius vaikus ir kitas pažeidžiamas grupes. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų pašalintos kliūtys lankyti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas, be kita ko, negalią turintiems asmenims, ir tokių kliūčių neatsirastų, ir kad ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigos būtų iš tiesų įtraukios;
- (25) sprendžiant prieinamumo klausimą reikėtų atsižvelgti į teritorinį disbalansą. Ilgas kelionės laikas, susijęs su atstumu, transporto jungčių trūkumu arba ribotumu ir eismo spūstimis, gali trukdyti vaikams, visų pirma negalią ar specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams, lankyti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas. Sunkumų kyla ypač atokiose ir kaimo vietovėse, nes vietos lygmeniu nėra pakankamų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų. Dėl tokio teritorinio disbalanso gali paaštrėti įperkamo problemos. Todėl judumo planuose svarbu atsižvelgti į skirtingus ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų naudotojų profilius ir renkant duomenis vertinimo ir stebėsenos tikslais įtraukti teritorinę aprėptį;
- (26) daugelyje valstybių narių didelės išlaidos ikimokykliniam ugdymui ir priežiūrai vis dar yra didelė kliūtis tokias įstaigas lankyti. Eurostato duomenys rodo, kad išlaidų veiksnys yra labai svarbus priimant sprendimą nesinaudoti formaliosios vaikų priežiūros paslaugomis daugelyje šalių, ypač namų ūkiuose, kuriems gresia skurdas. Remiantis Sąjungos statistiniais duomenimis apie 2016 m. pajamas ir gyvenimo sąlygas, 13 % tėvų nesinaudoja vaikų priežiūros paslaugomis dėl jų kainos, o 11 % turi nedidelių ar didelių sunkumų jas įperkant. Namų ūkių, kuriems gresia skurdas, atveju ši procentinė dalis daugiau nei dvigubai didesnė – atitinkamai 28 % ir 27 %. Moksliniai tyrimai rodo didelę aukštos kokybės ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų ekonominę, socialinę, lavinimo ir vystymosi naudą. Įperkamų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų užtikrinimas yra naudingas tenkinant moterų kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo poreikius ir sudarant palankesnes sąlygas joms dalyvauti darbo rinkoje. Tai daro ilgalaikį teigiamą poveikį švietimui nuo ankstyvo amžiaus, nes padeda užtikrinti teigiamą visą gyvenimą turimą požiūrį į mokymąsi ne tik patiems vaikams, bet ir plačiajai visuomenei. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad išlaidos ikimokykliniam ugdymui ir priežiūrai būtų proporcingos namų ūkio pajamoms ir nesudarytų kliūčių naudotis ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis. Be to, valstybės narės taip pat turėtų atsižvelgti į kitas išlaidas, susijusias su ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymu, pavyzdžiui, transportą, drabužius ir priemones, kurių reikia norint lankyti tokias įstaigas;
- (27) vienas iš būdų užtikrinti tinkamą prieinamą ir įperkamą aukštos kokybės ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų teikimą – nustatyti juridinę teisę į ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas, kuria valdžios institucijos užtikrintų vietą visiems vaikams, kurių tėvai to prašo, neatsižvelgiant į jų užimtumą, socialinę ir ekonominę ar šeiminių padėtį. Daugumoje valstybių narių tokia teisė jau egzistuoja, tačiau amžius, nuo kurio įgyjama ši teisė, labai skiriasi. Idealiu atveju iš karto po tinkamai mokamų ar kompensuojamų motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros atostogų pabaigos turėtų būti suteikta juridinė teisė į ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas;
- (28) tikimasi, kad didesnė kokybiškų, prieinamų ir įperkamų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų pasiūla šeimoms ir darbo sąlygų bei atlyginimų gerinimas ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sektoriuje duos ekonominės naudos. Investicijų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros srityje fiskalinį tvarumą galima optimizuoti įvertinant poveikį viešiesiems finansams ir reguliariai stebint bei nuolat gerinant išlaidų efektyvumą, remiantis geriausia patirtimi, įskaitant veiksmingą finansavimo mechanizmą, kurie atitiktų bendrą viešųjų finansų tvarumą, kūrimą;
- (29) visiems tėvams, nepaisant šeimos sudėties ir šeiminių padėties, įskaitant partnerystes, pripažįstamas pagal nacionalinę teisę, labai svarbu lengvai ir lygiomis teisėmis gauti tinkamą internetinę ir neinternetinę informaciją apie ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas. Tai susiję su informacija apie teisę į tinkamas paslaugas ir jų prieinamumą, prieigos būdus ir, kai taikytina, tinkamumą gauti finansinę paramą;
- (30) nepakankamas informuotumas apie tėvų ir vaikų teises ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros srityje ir jo įtaka mokymosi rezultatams ateityje yra papildoma kliūtis norint pasinaudoti paslaugomis, o tai daro poveikį moterų dalyvavimui darbo rinkoje. Tinkamai teikiant tėvams išsamią informaciją, jie galėtų priimti gerai apgalvotus ir informacija pagrįstus sprendimus dėl priežiūros galimybių;

- (31) daugelyje šalių ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sektoriuje trūksta darbuotojų. Šią problemą galima spręsti taikant įvairias strategijas, pavyzdžiui, gerinant darbo sąlygas, karjeros perspektyvas ir atlyginimą, užtikrinant reguliarias kvalifikacijos kėlimo ir persikvalifikavimo galimybes, rengiant kūrybiškas įdarbinimo strategijas ir raginant įvairias nepakankamai atstovaujamas grupes, pavyzdžiui, vyrus ar įvairios kultūrinės kilmės žmones, pvz., migrantus ir pabėgėlius, prisijungti prie ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros darbo jėgos. Paprastas ir greitas kvalifikacijų pripažinimo mechanizmas galėtų padėti spręsti trūkumo problemą. Pavyzdžiui, Komisijos rekomendacijoje (ES) 2022/554 ⁽¹⁾ aptariama nuo karo Ukrainoje bėgančių asmenų galimybė užsiimti reglamentuotomis profesijomis;
- (32) ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų darbuotojų teisingų darbo sąlygų skatinimas turėtų padėti pritraukti naujų darbuotojų ir kartu padėti užtikrinti, kad šiame sektoriuje dirbantys asmenys norėtų ir galėtų toliau čia dirbti iki išėjimo į pensiją. Tai taip pat gali padėti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sektoriuje kovoti su lyčių segregacija. Šiame kontekste TDO politikos gairėse siekiant skatinti deramą ikimokyklinio ugdymo darbuotojų darbą ⁽²⁾ pateikiamos gairės dėl galimo rekomendacijų dėl profesinių galimybių ir karjeros raidos, tinkamo atlyginimo, įskaitant vienodą darbo užmokestį, tvaraus užimtumo ir darbo sąlygų įgyvendinimo, taip pat dėl socialinio dialogo skatinimo šiame sektoriuje;
- (33) vaikų priežiūra reikalinga ir tada, kai jie pradeda lankyti pradinę mokyklą. Vaikų priežiūros poreikiai nuo mokyklinio amžiaus taip pat gali apriboti motinų dalyvavimą darbo rinkoje ir darbo laiką, jei nėra tinkamų, kokybiškų ir įperkamų sprendimų popamokinės priežiūros ir priežiūros atostogų metu nacionalinių mokyklų sistemų kontekste. Jei nėra vyresnio amžiaus vaikų priežiūros galimybių, tai, kad yra galimybė naudotis ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis jaunesniems broliams ir seserims, nesudarys sąlygų tėvams dalyvauti darbo rinkoje, o tai savo ruožtu gali turėti įtakos jaunesnių brolių ir seserų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymui. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti tinkamą, kokybišką ir įperkamą popamokinę priežiūrą. Rekomenduojama, kad priemonės, kurių imasi valstybės narės, kai aktualu, apimtų pasiūlymą užtikrinti priežiūrą ir pagalbą atliekant namų darbus visiems vaikams, įskaitant nepalankioje padėtyje esančius vaikus;
- (34) profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą tebėra didelis iššūkis daugeliui tėvų, ypač moterims. Darbo ir priežiūros pareigų derinimo sunkumai yra pagrindinė kliūtis, dėl kurios darbo rinkoje moterų yra mažiau. Šiame kontekste lyčių stereotipai dažnai daro įtaką moterų ir vyrų vaidmeniui priežiūros srityje. Moterims tenkančių priežiūros pareigų disbalansas, palyginti su vyrais, savo ruožtu stiprina lyčių stereotipus tiek vyrų, tiek moterų profesijų ir vaidmenų srityse;
- (35) šio nuolatinio vyrams ir moterims tenkančių priežiūros pareigų skirtumo problema turėtų būti sprendžiama, visų pirma, skatinant tėvus pasinaudoti tėvystės atostogomis, vaiko priežiūros atostogomis ir lanksčia darbo laiko tvarka, kai aktualu, kartu užtikrinant, kad poros vienodžiau dalytųsi priežiūros pareigomis, kiek tai susiję su mokamu ir neapmokamu darbu ⁽³⁾. Įgyvendinant Direktyvą (ES) 2019/1158 turėtų būti sustiprintos priežiūros pareigų turinčių darbuotojų teisės į tėvystės ir vaiko priežiūros atostogas ir galimybė prašyti lanksčios darbo laiko tvarkos. Tolesniais veiksmais daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama informuotumo apie šias naujas teises didinimui ir stebėsenai, ar darbuotojai gali visapusiškai naudotis šiomis teisėmis nepatirdami nepalankaus požiūrio darbe;
- (36) be kitų priemonių, kuriomis siekiama suderinti profesinį, šeimos ir asmeninį gyvenimą, reikiamu mastu turėtų būti skatinami lankstūs ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros naudojimo sprendimai. Pavyzdžiui, priežiūros pareigų turintys darbuotojai galėtų naudotis papildomomis vaikų priežiūros paslaugomis, pavyzdžiui, ankstyvu įstaigų atidarymu, maitinimu ir vėlyvu uždarymu;
- (37) siekdamas geriau suprasti priežiūros poreikius ir apribojimus, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų pakankamai išsamų, patikimų ir palyginamų duomenų. Atsižvelgiant į tai, kad Direktyvoje (ES) 2019/1158 nėra konkrečių nuostatų dėl duomenų rinkimo, tie duomenys turėtų apimti naudojamąsi tėvystės ir vaiko priežiūros atostogomis, remiantis Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros rodiklių sistemos metodiniu vadovu, kurį parengė Užimtumo komitetas (EMCO) ir Socialinės apsaugos komitetas (SAK), kad padėtų tinkamai stebėti ir vertinti tą direktyvą;

⁽¹⁾ 2022 m. balandžio 5 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2022/554 dėl asmenų, bėgančių nuo Rusijos invazijos į Ukrainą, kvalifikacijos pripažinimo (OL L 107 I, 2022 4 6, p. 1).

⁽²⁾ Tarptautinė darbo organizacija, Ekspertų susitikimas dėl politikos gairių siekiant skatinti deramą ikimokyklinio ugdymo darbuotojų darbą, paskelbta adresu https://www.ilo.org/sector/Resources/codes-of-practice-and-guidelines/WCMS_236528/lang-en/index.htm.

⁽³⁾ Žr. Tarybos išvadas „Vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo mažinimas. Apmokamo darbo ir neapmokamo priežiūros darbo vertės nustatymas ir padalijimas“ (dok. 13584/20).

- (38) šios rekomendacijos įgyvendinimo pažanga turėtų būti reguliariai stebima rengiant Europos semestro dokumentus, metinę lyčių lygybės Sąjungoje ataskaitą ir pasitelkiant Lyčių lygybės strategijos stebėsenos portalą. Tuo tikslu valstybės narės turėtų visų pirma padėti Komisijai parengti ir apskaičiuoti galimą rodiklį, skirtą vyrų ir moterų priežiūros pareigų skirtumams įvertinti, t. y. moterų ir vyrų priežiūrai skiriamo laiko skirtumą, vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą ir apmokamam ir neapmokamam darbui skiriamą laiką, kad būtų galima geriau suprasti tų elementų tarpusavio priklausomybę, siekiant remti įrodymais grindžiamos lyčių lygybės ir socialinės politikos plėtojimą. Valstybės narės taip pat turėtų toliau dėti pastangas rengdamos ir įgyvendindamos reformas ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sektoriuje, kuo geriau pasinaudodamos Komisijos parama, be kita ko, pagal techninės paramos priemonę, keisdamosi gerąja patirtimi, naudodamos tinkamus procesus bei metodikas ir rinkdamos duomenis, įtraukdamos suinteresuotuosius subjektus, užtikrindamos veiksmingesnę bei efektyvesnę tarpinstitucinį koordinavimą, planuodamos bei paskirstydamos žmogiškuosius išteklius ir užtikrindamos profesinį tobulėjimą ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sektoriuje;
- (39) formuluotė „ikimokyklinis ugdymas ir priežiūra“ turi būti suprantama taip, kaip apibrėžta Tarybos rekomendacijoje dėl kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų, kaip nurodanti reguliuojamas ugdymo ir priežiūros priemones, skirtas vaikams nuo gimimo iki privalomojo mokyklinio amžiaus, neatsižvelgiant į tokių priemonių struktūrą, finansavimą, darbo laiką ar programų turinį, įskaitant dienos priežiūrą centre ir šeimoje, ugdymo paslaugų teikimą finansuojant privačiomis ir viešosiomis lėšomis, ir ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugų teikimą;
- (40) siekdama įvertinti šios rekomendacijos poveikį, Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų stebėti jos įgyvendinimo pažangą ir reguliariai apie ją pranešti Tarybai,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

TIKSLAS IR TAIKYMO SRITIS

1. Šios rekomendacijos tikslas – paskatinti valstybes nares, atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes, didinti vaikų, lankančių prieinamas, įperkamas ir aukštos kokybės ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas, skaičių, kad moterims būtų sudarytos palankesnės sąlygos ir jos būtų paskatintos dalyvauti darbo rinkoje ir būtų skatinamas socialinis ir kognityvinis vaikų, visų pirma vaikų, esančių pažeidžiamoje padėtyje arba iš nepalankios aplinkos, vystymasis ir sėkmingas mokymasis.
2. Ši rekomendacija susijusi su ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis visiems vaikams.

IKIMOKYKLINIO UGDYMO IR PRIEŽIŪROS TIKSLAI

3. a) valstybėms narėms rekomenduojama teikti aukštos kokybės ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas, atsižvelgiant į nacionalinę kompetenciją, naudojimosi vaiko priežiūros atostogomis lygį ir ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų teikimo modelius, užtikrinant, kad iki 2030 m. bent 45 % jaunesnių nei trejų metų amžiaus vaikų lankyčių ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas, remiantis ES SPGS duomenimis.

Nepaisant pirmos pastraipos, rekomenduojama, kad valstybės narės, kurios dar nepasiekė 2002 m. nustatyto tikslo, kad šios amžiaus grupės ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymo lygis siektų 33 %, iki 2030 m. padidintų šių įstaigų lankymo lygį bent konkrečia šio punkto i ir ii papunkčiuose nustatyta procentine dalimi, palyginti su dabartiniu lankymo lygiu. Dabartinis lankymo lygis apskaičiuojamas kaip 2017–2021 m. pasiekto jaunesnių nei trejų metų amžiaus vaikų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymo lygio, remiantis ES SPGS duomenimis, vidurkis. Valstybėms narėms rekomenduojama padidinti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros institucijų lankymo lygį, palyginti su jų dabartiniu lankymo lygiu, taip:

- i) bent 90 % valstybėse narėse, kuriose lankymo lygis yra mažesnis nei 20 %, arba
- ii) bent 45 % arba tiek, kad būtų pasiektas bent 45 % lankymo lygis, tose valstybėse narėse, kuriose lankymo lygis yra 20–33 %;

- b) valstybėms narėms rekomenduojama teikti aukštos kokybės ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas vaikams nuo trejų metų amžiaus, kad ne vėliau kaip 2030 m. būtų pasiektas tikslas, dėl kurio susitarta Tarybos rezoliucijoje dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.)⁽¹⁴⁾, pagal kurią ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas turėtų lankyti bent 96 % vaikų nuo trejų metų iki privalomojo pradinio ugdymo pradžios amžiaus.

LANKYMO INTENSYVUMO RODIKLIS

4. Rekomenduojama, kad valstybės narės remtų tokių ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų prieinamumo lygį, kuris atitiktų vaiko gerovės bei vystymosi poreikius ir sudarytų sąlygas tėvams, ypač motinoms, prasmingai dalyvauti darbo rinkoje, kartu sudarant sąlygas lyčių požiūriu lygiateisiam tėvų pasirinkimui naudotis ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis.
5. Valstybėms narėms rekomenduojama imtis veiksmų, kad ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugos būtų prieinamos tiek, kad vaikai galėtų lankyti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas bent 25 valandas per savaitę.
6. Valstybėms narėms rekomenduojama skatinti galimybes naudotis ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis arba papildomomis paslaugomis atitinkamai prieš įprastą ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų darbo laiką ir po jo, kad būtų sudarytos sąlygos reikiamo laiko kelionėms, ir kad vaikų priežiūra būtų visapusiškai suderinama su vaiko gerove, tėvų darbo valandomis bei atitiktų jų poreikį suderinti profesinį, šeimos ir asmeninį gyvenimą.

PALANKIŲ SĄLYGŲ NETURINČIŲ VAIKŲ, NEGALIŲ ARBA SPECIFINIŲ AR SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ TURINČIŲ VAIKŲ ĮTRAUKTIS

7. Valstybėms narėms rekomenduojama:
 - a) taikyti tikslines priemones, kuriomis būtų sudarytos sąlygos palankių sąlygų neturintiems vaikams, įskaitant vaikus, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis arba migrantų kilmės vaikams, pakankamų mokomosios kalbos žinių neturintiems vaikams, taip pat negalią, specifinių ar specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams lankyti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas ir didinti tokių įstaigų lankymo lygį;
 - b) imtis reikiamų veiksmų vaikų, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, ir visų kitų vaikų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymo atotrūkiui šalinti;
 - c) stengtis, kai tinkama, didinti negalią, specifinių ar specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų, lankančių bendrąsias ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas, skaičių; ir
 - d) remti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros darbuotojų mokymo programas, skirtas padėti jiems teikti aukštos kokybės ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas nepalankioje padėtyje esantiems vaikams, įskaitant vaikus, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, taip pat negalią, specifinių ar specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams.

KOKYBĖ

8. Valstybėms narėms rekomenduojama užtikrinti, kad
 - a) ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugos visiems vaikams būtų aukštos kokybės, siekiant prisidėti prie vaiko sveiko fizinio, socialinio, emocinio, kognityvinio vystymosi, lavinimo bei gerovės ir užtikrinti didesnę tėvų pasitikėjimą šiomis paslaugomis; taip pat užtikrinti, kad
 - b) nacionalinės ar regioninės kokybės sistemos, kurias valstybės narės raginamos kurti pagal Tarybos rekomendaciją dėl kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų, apimtų paslaugų teikimą abiejų amžiaus grupių, kurioms taikoma ši rekomendacija, vaikams; kokybės sistemose visų pirma turėtų būti numatyta:
 - užtikrinti tinkamą darbuotojų ir vaikų santykį ir grupių dydį, atsižvelgiant į vaikų amžių ir bet kokią negalią ar specialiuosius ugdymosi poreikius, kurių jie gali turėti, ypač atskirtose ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemose, kad būtų išvengta su priežiūra susijusio atotrūkio;

⁽¹⁴⁾ OL C 66, 2021 2 26, p. 1.

- remti visų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų darbuotojų profesionalizavimą, be kita ko, didinant reikalaujamą formaliojo išsilavinimo lygį ir užtikrinant nuolatinį profesinį tobulėjimą, be kita ko, vaiko teisių išmanymo srityje, suteikiant tinkamas mokymosi visą gyvenimą galimybes; ir
- saugi, ugdanti ir rūpestinga aplinka, kokybiška mokymo programa ir mokymosi galimybės, atitinkančios specifinius kiekvienos vaikų kategorijos ir amžiaus grupės poreikius, taip pat socialinė, kultūrinė ir fizinė erdvė, kurioje suteikiama įvairių galimybių vaikams plėtoti savo potencialą.

TERITORINIS PASKIRSTYMAS

9. Valstybėms narėms rekomenduojama spręsti problemas, su kuriomis susiduria vaikai ir jų šeimos, kad galėtų naudotis tinkamos švietimo ir priežiūros įstaigos paslaugomis, užtikrindamos pakankamą ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų teikimo teritorinę aprėptį. Šiuo tikslu rekomenduojama, kad valstybės narės visų pirma:
- a) tinkamai organizuotų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų teikimą miesto ir kaimo vietovėse, turtinguose ir nepalankiuose rajonuose bei regionuose ir atokiausiuose regionuose, atsižvelgiant į nacionalinę struktūrą ir vietovių ypatumus, įskaitant vaikų skaičių ir vaikų pasiskirstymą pagal amžių, kad tai visiškai atitiktų segregacijos panaikinimo ir nediskriminavimo principus ir tai būtų vykdoma glaudžiai bendradarbiaujant su vietos ir regionų valdžios institucijomis; ir
 - b) organizuodamos ikimokyklinį ugdymą ir priežiūrą arba formuodamos politiką dėl ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų teikimo vietų, atitinkamai atsižvelgtų į poreikį nustatyti pagrįstą kelionės laiką, taip pat ir tėvams, kurie naudojami aktyvaus judumo teikiama galimybėmis ir viešuoju transportu.

ĮPERKAMUMAS

10. Vaikams, kuriems netaikoma Tarybos rekomendacija, kuria nustatoma Europos vaiko garantijų sistema, ir kuriems turėtų būti suteikta galimybė naudotis nemokamo švietimo paslaugomis ir veiksmingai naudotis įperkamos aukštos kokybės ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis, kaip apibrėžta toje rekomendacijoje, rekomenduojama, kad valstybės narės užtikrintų, kad ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros grynosios išlaidos būtų pagrįstai proporcingos kitoms namų ūkio išlaidoms ir disponuojamosioms pajamoms, ypač daug dėmesio skirdamos mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams, įskaitant mažas pajamas gaunančius vienišų tėvų namų ūkius. Visų pirma valstybės narės raginamos:
- a) apriboti tėvams tenkančias savo lėšomis padengiamas išlaidas ir
 - b) kai taikytina, nustatyti šeimos pajamoms proporcingus diferencijuotus mokesčius arba didžiausią mokestį už ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas.

PRIEINAMUMAS

11. Rekomenduojama, kad valstybės narės nuolat šalintų kliūtis, trukdančias visiems vaikams vienodai ir be diskriminacijos naudotis ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis. Šiame kontekste ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas tam, kad:
- a) netipines darbo valandas dirbantiems tėvams būtų pasiūlyta sprendimų, kad būtų galima geriau suderinti profesinį, šeimos ir asmeninį gyvenimą, kartu užtikrinant vaiko gerovę;
 - b) būtų tenkinami vienišų tėvų – dauguma jų yra moterys – specifiniai poreikiai;
 - c) būtų gerinama galimybė naudotis ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis nepriklausomai nuo tėvų padėties darbo rinkoje, tokiu būdu, kad kartu būtų teikiamos paskatos dirbti;
 - d) būtų užtikrinta, kad negalią ar specialiųjų ugdymosi poreikių turintys tėvai ir vaikai galėtų naudotis pastatais, infrastruktūra, pagalbinėmis bendruomenės paslaugomis ir transportu, taip pat mokymosi medžiaga ir skaitmeninėmis priemonėmis;
 - e) būtų užtikrinta veiksminga su švietimu ir priežiūra susijusi parama ir tinkama informacija bei komunikacija negalią ar specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams ir tėvams, taip pat pažeidžiamoje padėtyje esantiems vaikams ir tėvams, ir būtų šalinamos kalbinės ir kultūrinės kliūtys, įskaitant kliūtis, su kuriomis susiduria migrantų kilmės vaikai, kad vaikai galėtų dalyvauti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros programose, siūlomose bendrosiose įtraukiose ir nesegreguotose įstaigose;

- f) būtų proaktyviai teikiama parama ir aiški informacija apie ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų lankymo naudą ir apie esamas galimybes, tinkamumo taisykles bei administracines procedūras, kad visi tėvai galėtų be diskriminacijos naudotis ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis, nepriklausomai nuo šeimos sudėties ir šeiminių padėties, ir
 - g) būtų teikiama administracinė parama registracijai, ypač daug dėmesio skiriant pažeidžiamoje padėtyje esantiems arba palankių sąlygų neturintiems tėvams.
12. Rekomenduojama, kad valstybės narės apsvaistytų galimybę nustatyti juridinę teisę į ikimokyklinį ugdymą ir priežiūrą. Rekomenduojama, kad nustatydamos amžių, nuo kurio suteikiama tokia teisė, valstybės narės atsižvelgtų į tinkamai apmokamų arba kompensuojamų motinystės atostogų, tėvystės atostogų ir vaiko priežiūros atostogų prieinamumą ir trukmę, ir siektų išvengti padėties, kai tokios atostogos baigiasi, o galimybė naudotis ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis dar nesuteikiama.

PAPILDOMOS PASLAUGOS IR POPAMOKINĖ PRIEŽIŪRA

13. Rekomenduojama, kad valstybės narės ne tik teiktų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas, bet ir užtikrintų visapusišką požiūrį į vaikų priežiūrą, atsižvelgdamos į įvairaus amžiaus, įskaitant pradinio ugdymo amžių, vaikų priežiūros poreikius, sudarydamos palankesnes sąlygas įperkamai, prieinamai ir aukštos kokybės popamokinei priežiūrai (priežiūrai po pamokų ir atostogų metu) pradinėse mokyklose besimokantiems vaikams, įskaitant negalią arba specialiųjų ugdymo poreikių turinčius vaikus, atsižvelgiant į nacionalinį mokslo metų ir atostogų organizavimą. Rekomenduojama, kad valstybės narės į tas paslaugas, kai aktualu, įtrauktų paramą ruošiant namų darbus visiems vaikams, įskaitant visų pirma palankių sąlygų neturinčius arba pažeidžiamoje padėtyje esančius vaikus.

INFORMUOTUMAS APIE TEISES

14. Rekomenduojama, kad valstybės narės skatintų tėvų informuotumą apie savo teises, įskaitant, kai taikytina, teisę į vietą ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigoje, atsižvelgiant į tai, kad skirtingos tradicijos ir aplinka gali turėti įtakos žinioms apie ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemą, jos suvokimui ir pasitikėjimui ja.
15. Valstybės narės raginamos proaktyviai informuoti tėvus apie naudojimosi ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis galimybes, naudą ir kainas, taip pat, kai taikytina, apie galimą finansinę paramą. Turėtų būti atsižvelgiama į šiuos elementus:
- a) tėvų poreikį gauti informaciją apie ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugas, atsižvelgiant į jų įgūdžių, gebėjimų, socialinės bei ekonominės padėties įvairovę ir į bet kokią negalią, ir
 - b) užtikrinimą, kad informacija būtų lengvai prieinama tiek internete, tiek ne internete, atsižvelgiant į skirtingus kalbinius poreikius ir galimybes naudotis skaitmeninėmis priemonėmis.
16. Rekomenduojama, kad valstybės narės nustatytų veiksmingas, nešališkas ir prieinamas skundų nagrinėjimo procedūras, pagal kurias kompetentingoms institucijoms būtų pranešama apie problemas ar incidentus.

DARBUOTOJŲ DARBO SĄLYGOS IR ĮGŪDŽIAI

17. Rekomenduojama, kad valstybės narės remtų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų darbuotojų kokybišką užimtumą ir teisingas darbo sąlygas, visų pirma skatindamos socialinį dialogą bei kolektyvines derybas ir remdamos patrauklaus darbo užmokesčio, tinkamų darbo sąlygų, aukštų darbuotojų sveikatos ir saugos standartų ir lygybės bei nediskriminavimo šiame sektoriuje plėtojimą, kartu gerbdamos socialinių partnerių savarankiškumą.
18. Rekomenduojama, kad valstybės narės spręstų įgūdžių poreikių ir darbuotojų trūkumo ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sektoriuje klausimus, šiuo tikslu visų pirma:
- a) gerintų pirminį ir tęstinį švietimą ir mokymą, kad dabartiniai ir būsimi ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų darbuotojai įgytų reikiamų įgūdžių ir kompetencijų;
 - b) plėstų karjeros galimybes ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sektoriuje, be kita ko, užtikrindamos, kad būtų teikiamos kvalifikacijos kėlimo, perkvalifikavimo ir informavimo bei orientavimo paslaugos;
 - c) ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų darbuotojams suteiktų patrauklų profesinį statusą ir karjeros perspektyvas;

- d) įgyvendintų priemonės, kuriomis būtų kovojama su lyčių stereotipais ir lyčių segregacija ir siekiama, kad ši profesija taptų patrauklesnė, ir
- e) kurtų, kai tinkama, ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sektoriuje dirbančių asmenų profesinius tinklus.

VYRŲ IR MOTERŲ PRIEŽIŪROS PAREIGŲ SKIRTUMO PROBLEMOS SPRENDIMAS

19. Rekomenduojama, kad valstybės narės skatintų vienodą tėvų dalijimąsi vaikų priežiūros pareigomis ir šiuo tikslu:
- a) kovotų su lyčių stereotipais ir skatintų abu tėvus vienodomis sąlygomis tolygiai dalytis priežiūros pareigomis, be kita ko, rengdamos informavimo kampanijas, ir
 - b) skatintų ir remtų galimybes naudotis šeimai palankiomis darbo sąlygomis ir vienodą vyrų ir moterų naudojimąsi jomis, taip pat abiejų tėvų, ypač vyrų, naudojimąsi vaiko priežiūros atostogomis per visą gyvenimą.

VALDYMAS IR DUOMENŲ RINKIMAS

20. Rekomenduojama, kad valstybės narės užtikrintų patikimą ir veiksmingą ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros politikos valdymą, šiuo tikslu visų pirma:
- a) užtikrintų glaudų įvairių politiką formuojančių institucijų ir ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros tarnybų bendradarbiavimą ir remtų bendradarbiavimą su kitomis politiką formuojančiomis institucijomis ir tarnybomis, atsakingomis už ikimokyklinį ugdymą ir švietimą, ir
 - b) telktų tinkamą ir tvarų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros finansavimą ir ekonomiškai efektyviai jį naudotų, be kita ko, naudodamosi Sąjungos lėšomis ir priemonėmis, taip pat vykdytų politiką, kuria būtų skatinamas tvarus ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų finansavimas ir kuri derėtų su bendru viešųjų finansų tvarumu.
21. Rekomenduojama, kad, kai aktualu, valstybės narės plėtotų arba gerintų duomenų rinkimą apie:
- a) apie tai, kaip vaikai lanko ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas – reguliariai ir, kai atliekami tyrimai, naudojant tinkamo dydžio imtis ir pagal amžių bei, kai įmanoma, pagal lytį suskirstytus duomenis, be kita ko, nurodant pažeidžiamoje padėtyje esančius arba palankių sąlygų neturinčius vaikus;
 - b) priežiūros pareigų turinčių moterų ir vyrų apmokamo ir neapmokamo darbo laiko sąnaudų skirtumus, pageidautina, atliekant laiko sąnaudų tyrimus, grindžiamus suderintų Europos laiko sąnaudų tyrimų standartais;
 - c) vaiko priežiūros atostogų naudojimą, suskirstytus pagal lytį, remiantis administraciniais duomenimis ir Sąjungos mastu suderintu būdu, naudojantis profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros rodiklių sistema, kurią parengė bendras EMCO ir SAK pogrupis;
 - d) ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų darbuotojų darbo sąlygas, visų pirma įtraukiant 17 ir 18 rekomendacijose nurodytus aspektus, ir
 - e) ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų trūkumus, prieinamumą, įperkamumą ir kokybę (reguliariai) ir teritorinį ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų paskirstymą, visų pirma siekiant įvertinti teritorinius skirtumus, be kita ko, atokiose ir kaimo vietovėse.
22. Rekomenduojama, kad valstybės narės dėtų daugiau pastangų siekdamas užtikrinti, kad duomenys būtų palyginami Sąjungos lygmeniu ir būtų pakankamai detalūs.

ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR VERTINIMAS

23. Rekomenduojama, kad valstybės narės per 18 mėnesių nuo šios rekomendacijos priėmimo praneštų Komisijai apie priemones, kurių imtasi arba planuojama imtis jai įgyvendinti, remiantis, kai aktualu, esamomis nacionalinėmis strategijomis ar planais. Kai tinkama, galima remtis ataskaitomis, pateiktomis pagal esamus ataskaitų teikimo mechanizmus, pavyzdžiui, atvirąjį koordinavimo metodą, Europos semestrą ir kitus atitinkamus Sąjungos programavimo ir ataskaitų teikimo mechanizmus.

PALANKIAI VERTINA KOMISIJOS KETINIMĄ:

24. a) bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, gerinti šių reguliarių duomenų teikimą – Eurostato interneto svetainėje ir Lyčių lygybės strategijos stebėsenos portale skelbti:
- i) duomenis apie tai, kaip vaikai lanko ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigas, išsamiau suskirstytus pagal amžių bei lytį ir, kai tinkama, namų ūkio pajamų kvintilį, taip pat lankymo intensyvumo laiko atžvilgiu duomenis ir vaikų, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, lankymo rodiklius;
 - ii) ES SPGS pagrindinio rodiklio „Vaikai, dalyvaujantys formaliojoje vaikų priežiūros ar švietimo įstaigoje“ ir kitų atitinkamų rodiklių pasikliautinuosius intervalus kartu su lankymo rodikliais, kad būtų užtikrintas palyginamumas tarp metų ir šalių, ir
 - iii) išsamesnę aiškinamąją informaciją apie surinktus duomenis, visų pirma, kiek tai susiję su ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros programomis, kurios yra įtrauktos į rodiklių apibrėžtį;
- b) sutelkti Sąjungos finansavimą nacionalinėms reformoms ir investicijoms į ikimokyklinį ugdymą ir priežiūrą remti;
- c) išnagrinėti galimybę parengti papildomus rodiklius, bendradarbiaujant su EMCO bei SAK ir glaudžiai bendradarbiaujant su Švietimo komitetu bei Rodiklių ir lyginamųjų standartų nuolatine grupe, ir siekti sudaryti palankesnes sąlygas tam, kad valstybės narės keistųsi gerosios praktikos pavyzdžiais bei mokytųsi vienos iš kitų ir būtų vykdoma techninių pajėgumų stiprinimo veikla, taip pat toliau remti valstybių narių pastangas rengti ir įgyvendinti reformas ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros srityje, visų pirma pasitelkiant Bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginę programą ir techninės paramos priemonę;
- d) raginti Sąjungos agentūras, pavyzdžiui, Europos lyčių lygybės institutą ir EUROFOUND, reguliariai rinkti duomenis, rengti rodiklius ir analizuoti vyrų ir moterų priežiūros pareigų skirtumą, vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą bei apmokamo ir neapmokamo darbo laiko sąnaudas, individualią ir socialinę veiklą, kurią vykdo priežiūros pareigų turinčios moterys ir vyrai, taip pat darbo sąlygas per visą jų profesinį gyvenimą;
- e) stebėti šios rekomendacijos įgyvendinimą metinės lyčių lygybės Sąjungoje ataskaitos ir kitų esamų Europos semestro priemonių kontekste, padedant EMCO ir SAK, ir, vyresnių nei trejų metų amžiaus vaikų atveju – Švietimo ir mokymo stebėsenos biuletenį;
25. per penkerius metus pateikti Tarybai pažangos, padarytos įgyvendinant šią rekomendaciją, ataskaitą.

Priimta Briuselyje 2022 m. gruodžio 8 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. JUREČKA

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROPOS CENTRINIO BANKO REKOMENDACIJA

2022 m. gruodžio 13 d.

skirta Europos Sąjungos Tarybai dėl *Oesterreichische Nationalbank* išorės auditoriaus

(ECB/2022/44)

(2022/C 484/02)

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statutą, ypač į jo 27 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Europos Centrinio Banko (ECB) ir valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionalinių centrinių bankų sąskaitų auditą atlieka nepriklausomi išorės auditoriai, kuriuos rekomenduoja ECB valdančioji taryba ir tvirtina Europos Sąjungos Taryba;
- (2) Austrijos Federacijos *Oesterreichische Nationalbank* įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad *Oesterreichische Nationalbank* visuotinis susirinkimas renka vieną išorės auditorių ir vieną pakaitinį išorės auditorių kelerių metų laikotarpiui, neilgesniam kaip 5 metai. Pakaitiniam išorės auditoriui įgaliojimai bus suteikti tik tuo atveju, jei išorės auditorius negalės atlikti audito;
- (3) *Oesterreichische Nationalbank* dabartinio išorės auditoriaus *Ernst & Young Wirtschaftsprüfungsgesellschaft m.b.H.* įgaliojimai ir dabartinio pakaitinio išorės auditoriaus *Deloitte Audit Wirtschaftsprüfung GmbH* įgaliojimai baigsis po 2022 finansinių metų audito. Todėl būtina paskirti išorės auditorių nuo 2023 finansinių metų;
- (4) *Oesterreichische Nationalbank* 2023–2027 finansiniams metams išorės auditoriumi pasirinko *BDO Austria GmbH Wirtschaftsprüfungs- und Steuerberatungsgesellschaft*. Pakaitinį išorės auditorių *Oesterreichische Nationalbank* pasirinks vėliau,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

Rekomenduojama skirti *BDO Austria GmbH Wirtschaftsprüfungs- und Steuerberatungsgesellschaft Oesterreichische Nationalbank* išorės auditoriumi 2023–2027 finansiniams metams.

Priimta Frankfurte prie Maino 2022 m. gruodžio 13 d.

ECB Pirmininkė
Christine LAGARDE

II

(Komunikatai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI
KOMUNIKATAI

EUROPOS KOMISIJA

Neprieštaravimas koncentracijai, apie kurią pranešta

(Byla M.10913 – SADCO / HACP / JV)

(Tekstas svarbus EEE)

(2022/C 484/03)

2022 m. gruodžio 9 d. Komisija nusprendė neprieštarauti pirmiau nurodytai koncentracijai, apie kurią pranešta, ir pripažinti ją suderinama su vidaus rinka. Šis sprendimas priimtas remiantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 ⁽¹⁾ 6 straipsnio 1 dalies b punktu. Visas sprendimo tekstas pateikiamas tik anglų kalba ir bus viešai paskelbtas iš jo pašalinus visą konfidencialią su verslu susijusią informaciją. Sprendimo tekstą bus galima rasti:

- Komisijos konkurencijos svetainės susijungimų skiltyje (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Šioje svetainėje konkrečius sprendimus dėl susijungimo galima rasti įvairiais būdais, pavyzdžiui, pagal įmonės pavadinimą, bylos numerį, sprendimo priėmimo datą ir sektorių,
- elektroniniu formatu *EUR-Lex* svetainėje (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=lt>). Dokumento Nr. 32022M10913. *EUR-Lex* svetainėje galima rasti įvairių Europos Sąjungos teisės aktų.

⁽¹⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1.

IV

(Pranešimai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

TARYBA

Išvados dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 19/2022 „COVID-19 vakcinų pirkimas Europos Sąjungoje. Po pradinių problemų parūpinta pakankamai dozių, tačiau proceso veiksmingumas nepakankamai įvertintas“

(2022/C 484/04)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA:

- 1) PALANKIAI VERTINA Europos Audito Rūmų (toliau – Audito Rūmai) specialiąją ataskaitą Nr. 19/2022 ir Komisijos pastabas dėl šios ataskaitos;
- 2) PAŽYMI, kad Audito Rūmai vertino, ar Komisija ir valstybės narės iki 2021 m. pabaigos COVID-19 vakciną vykdydamos viešuosius pirkimus pirkė veiksmingai; atlikdami auditą, Audito Rūmai tikrino, ar:
 - ES pasirengimas COVID-19 vakcinų viešiesiems pirkimams buvo veiksmingas;
 - ES derybininkai galėjo pasiekti ES viešųjų pirkimų tikslus sutartyse, kurias ji pasirašė su vakcinų gamintojais, ir
 - Komisija sprendė visus klausimus, turinčius įtakos vakcinų tiekimui.
- 3) PRIMENA, kad Komisijos paskelbtos ES vakcinų nuo COVID-19 strategijos tikslai yra užtikrinti vakcinų kokybę, saugumą ir veiksmingumą, užtikrinti, kad valstybės narės ir jų gyventojai galėtų laiku gauti vakcinų, kartu būnant lydere pasaulinių solidarumo pastangų srityje ir kuo anksčiau visiems ES užtikrinant vienodas galimybes gauti įperkama vakciną;
- 4) PRIPAŽIŠTA, kad ES vakcinų nuo COVID-19 strategija yra didelis laimėjimas, ir pabrėžia ES bendradarbiavimo pridėtinę vertę užtikrinant, kad iki 2021 m. pabaigos 80 % suaugusių ES gyventojų būtų visiškai paskiepyti.
- 5) PRIMENA, kad valstybės narės ir Komisija patvirtino susitarimą, kuriuo Komisijai suteikti įgaliojimai sudaryti susitarimus su vakcinų gamintojais siekiant valstybių narių vardu vykdant COVID-19 vakcinų viešuosius pirkimus ⁽¹⁾;
- 6) PAŽYMI, kad, remiantis specialiąja ataskaita, ES vakcinų nuo COVID-19 strategija rėmėsi dviem organais, visų pirma į Valdančiąją tarybą, atsakinga už derybų priežiūrą ir sutarčių patvirtinimą prieš jas pasirašant, ir Jungtine derybų grupe, kuri buvo atsakinga už derybas dėl sutarčių;
- 7) ATKREIPIA DĖMESĮ Į TAI, kad, remiantis specialiąja ataskaita, 2021 m. kovo mėn. Komisijos pirmininkė vedė preliminaras derybas dėl sutarties su „Pfizer“/„BioNTech“ – tai buvo vienintelė sutartis, kurios atveju šiame derybų etape Jungtinė derybų grupė nedalyvavo, ir tai prieštaravo Komisijos sprendimui dėl COVID-19 vakcinų pirkimo. 2021 m. balandžio 9 d. Komisija Valdančiajai tarybai pateikė sąlygas, dėl kurių buvo surengtos derybos tarp Komisijos pirmininkės ir bendrovės „Pfizer/BioNTech“, ir Valdančioji taryba sutiko paskelbti konkursą. Tai didžiausia sutartis dėl COVID-19 vakcinų, kuri dominuos ES vakcinų krepšelyje iki 2023 m. pabaigos;

⁽¹⁾ 2020 m. birželio 18 d. Komisijos sprendimo C(2020) 4192 final priedas.

- 8) PRAŠO Komisijos tęsti bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis, kad būtų pasiekti ES vakcinų strategijos tikslai, kartu šalinant trūkumus, visų pirma susijusius su skaidrumu, valdymu ir valstybių narių poreikiais;
- 9) ATKREIPIA DĖMESĮ į ataskaitos išvadas, visų pirma į tai, kad:
- Komisija savo vakcinų strategiją parengė ankstyvuoju pandemijos etapu, kai rinkoje dar nebuvo COVID-19 vakcinų;
 - ES sugebėjo vykdydama viešuosius pirkimus nusipirkti COVID-19 vakcinų, užtikrindama įvairių vakcinų krepšelį, kad būtų paskirstyta nesėkmingo vakcinos kūrimo rizika, pasirašydama sutartis su keliais skirtingais gamintojais;
 - ES pasirengimas COVID-19 vakcinų viešiesiems pirkimams iš esmės buvo veiksmingas, tačiau ES viešųjų pirkimų procesą pradėjo vėliau nei JK ir JAV;
 - laikui bėgant sutarčių sąlygos keitėsi ir ES derybininkai galėjo geriau pasiekti ES viešųjų pirkimų tikslus vėlesnėse sutartyse, kurias ji pasirašė su vakcinų gamintojais;
 - Komisija ir dešimt iš keturiolikos į Audito Rūmų apklausą atsakiusių valstybių narių pageidauja, kad būtų nustatyta labiau standartinė atsakomybės tvarka, taikoma suteikus standartinę registracijos pažymėjimą;
 - Komisija pasiūlė viešųjų pirkimų sistemą taikyti būsimoms sveikatos krizėms, tačiau prieš tai neįvertino jos veiksmingumo ir iš anksto neišnagrinėjo trečiųjų šalių viešųjų pirkimų sistemos;
 - Komisija su vakcinų gamyba susijusias gamybos ir tiekimo grandinės problemas išsamiai išanalizavo tik po to, kai jau buvo pasirašiusi daugumą sutarčių. Ji tik 2021 m. vasario mėn. subūrė darbo grupę gamybos ir tiekimo grandinėms remti ir, nors tai padėjo pašalinti kliūtis, jos poveikis vakcinų gamybos didinimui buvo neaiškus.
- 10) PRITARIA Audito Rūmų pastaboms dėl ataskaitoje nustatytų faktų ir rekomendacijų, visų pirma to, kad:
- Komisija užtikrino įvairių vakcinų krepšelį, tačiau 2022–2023 m. ES daugiausia priklausoma nuo vieno tiekėjo;
 - Komisija rėmė sutarčių įgyvendinimą glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, tačiau šios pastangos turėjo tik ribotą įtakos įveikiant tiekimo sunkumus;
 - naujos ES taisyklės ir veiklos sritys šioje srityje nebuvo nustatytos remiantis Komisijos *ex ante* poveikio vertinimu;
- 11) PALANKIAI VERTINA Komisijos atsakymą į Audito Rūmų išvadą ir iniciatyvas, kurių jau imtasi toms rekomendacijoms įgyvendinti, įskaitant pasiūlymą dėl Tarybos reglamento dėl priemonių sistemos, susijusios su medicininių atsako priemonių tiekimu Sąjungos lygmeniu ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijos atveju (?).
- 12) ATKREIPIA DĖMESĮ į Audito Rūmų rekomendacijas ir todėl PRAŠO Komisijos:
- per vienus metus nuo Reglamento dėl ekstremaliojoje situacijoje taikomų priemonių sistemos (?) ir peržiūrėto Finansinio reglamento (*) priėmimo parengti pandeminių viešųjų pirkimų gaires, remiantis įgyta patirtimi ir, kai įmanoma, atsižvelgiant į esamus faktinius duomenis, kad būtų galima nustatyti gerą patirtį būsimoms derybų grupėms;
 - atlikti ES viešųjų pirkimų metodo rizikos vertinimą ir pasiūlyti tinkamas priemones;
 - atlikti nepriklausomą procedūrų tinkamumo vertinimą, siekiant įvertinti ES vykdant viešuosius pirkimus įsigytų COVID-19 vakcinų veiksmingumą, kainas, mokėjimo už jas modelį ir kiekį visuomenės sveikatos požiūriu, sutarčių nuostatų elementus ir derybų grupės atrankos kriterijus, kad tuo būtų galima remtis rengiant gaires;
 - glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis vykdyti pratybas, siekiant išbandyti visas atnaujintos pandeminių viešųjų pirkimų sistemos dalis, kad būtų nustatyti trūkumai ir tobulintinos sritys;
- 13) PABRĖŽIA, kad svarbu atsižvelgti į patirtį, įgytą vykstant COVID-19 vakcinų viešuosius pirkimus. Atsižvelgdamos į pasaulinės pandemijos, kurios metu buvo deramasi dėl sutarčių, kontekstą ir nedarydamos poveikio kontekstui, valstybės narės pabrėžia, kad būsimose sutartyse valstybėms narėms reikia daugiau lankstumo, ypač kalbant apie perkamus kiekius, pristatymo tvarkaraščius ir mokėjimus pristačius, priklausomai nuo pristatytų vakcinų, taip pat tiksliau apibrėžti priimtinas galiojimo pabaigos laikotarpius. Realizuodama ES vaidmenį aktyviai prisidedant prie visuotinio atsako dovanojant vakciną, RAGINA palengvinti dovanojimo sąlygas, kad vakciną būtų galima greitai tiekti tiesiogiai į trečiąsias valstybes arba dovanoti valstybėse narėse esančias dozes;

(?) Dok. COM/2021/577 final.

(*) Dok. 2021/0294 (NLE).

(†) Dok. 2022/0162 (COD).

14) APGAILESTAUJA, kad Komisija neatsakė į Audito Rūmų prašymus pateikti informaciją apie preliminarias derybas dėl 2021 m. gegužės 19 d. su „Pfizer“/„BioNTech“ pasirašytos sutarties, ir PRAŠO Komisijos pateikti būtiną informaciją, kad Sąjungos institucijos ir įstaigos galėtų vykdyti savo užduotis pagal Sutartis.

Išvados dėl skiepavimo kaip vienos iš veiksmingiausių ligų prevencijos ir visuomenės sveikatos gerinimo priemonių

(2022/C 484/05)

Išvadas

Skiepavimas laikomas viena iš veiksmingiausių visuomenės sveikatos priemonių vykdant infekcinių ligų prevenciją ir mažinant jų žalingiausią poveikį. Skiepavimas svarbus ne tik vaikams, bet ir viso gyvenimo perspektyvoje. Vakcinų sukūrimas pakeitė medicinos istoriją ir turėjo didelį poveikį visuomenės sveikatai. Skiepiant buvo užkirstas kelias daugeliui ligų, taip sumažinant sveikatos priežiūros sistemoms tenkančią našą ir užkertant kelią maždaug 3,5–5 mln. mirčių per metus ⁽¹⁾. Raupų atveju ši liga dėl skiepavimo net buvo išnaikinta.

Tačiau šiandien skiepavimas tapo savo paties sėkmės auka. Kai kurie žmonės nebemato infekcinių ligų, kurių nebėra dėl skiepavimo programų, poveikio, todėl nemažai žmonių gali net abejoti dėl skiepavimo svarbos. Skiepavimo aprėpties rodikliai daugelyje regionų visoje ES yra gerokai mažesni už rekomenduojamą lygį. Tokiomis aplinkybėmis infekcinės ligos gali lengvai atsinaujinti. Kaip vieną iš pavyzdžių galima paminėti pastaraisiais metais tam tikrose Europos šalyse išplitusių tymų epidemiją.

Per pastaruosius keletą dešimtmečių žmonių noras gauti saugių, veiksmingų, rekomenduojamų ir prieinamų vakcinų sumažėjo. Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) skiepų vengimą laiko viena iš 10 didžiausių grėsmių pasaulio sveikatai. Be to, ši problema skiriasi priklausomai nuo konteksto, šalies ir atitinkamos vakcinos rūšies, todėl ji yra ypač sudėtinga. Nėra vieno visiems tinkamo sprendimo, be to, reikia tvarių pastangų gerinti dialogą su piliečiais, suprasti jų susirūpinimą ir parengti specialiai pritaikytas skiepavimo strategijas, taip pat vykdyti tikslines komunikacijos kampanijas.

COVID-19 pandemija dar labiau išryškino šio klausimo mastą ir aprėptį. Skiepų nuo COVID-19 vengimą iš esmės lėmė įvairūs veiksniai, daugiausia susirūpinimas dėl vakcinų saugumo ir veiksmingumo suvokimo. Nors kai kuriose ES valstybėse narėse įgyvendinus skiepavimo nuo COVID-19 kampanijas skiepėjimosi rodikliai nebuvo labai aukšti, kai kuriose Europos Sąjungos dalyse pasiekta įspūdingų rezultatų.

Kalbant apie teigiamus aspektus, pandemija taip pat paskatino parengti keletą svarbių sprendimų ir priemonių, kuriais jau dabar galime pasinaudoti. Padaryta didelių pakeitimų, pavyzdžiui, skaitmeninimo srityje, renkant duomenis ir jais keičiantis ES lygmeniu, taip pat sukurtas ES skaitmeninis COVID pažymėjimas – tai svarbus žingsnis nustatant pasaulinį standartą, kuris yra visuomenės sveikatos priemonių, skirtų pandemijos plitimui suvaldyti, dalis. ES vakcinų nuo COVID-19 strategija ⁽²⁾, po kurios įsteigta Pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas institucija (HERA), taip pat yra svarbus žingsnis į priekį užtikrinant medicininių atsako priemonių, pavyzdžiui, vakcinų ir terapinių vaistų, kūrimą, įsigijimą, pirkimą ir platinimą ES lygmeniu. Kitas ne mažiau svarbus laimėjimas – sukurta Europos sveikatos sąjunga, kuria siekiama sustiprinti pagrindinių agentūrų pasirengimą krizėms ir reagavimą į jas.

⁽¹⁾ https://www.who.int/health-topics/vaccines-and-immunization#tab_

⁽²⁾ Dok. COM/2020/245 final.

Turime pasimokyti iš COVID-19 pandemijos, kad galėtume užtikrinti tinkamą pasirengimą būsimoms visuomenės sveikatos krizėms. Šiuo atžvilgiu perkeltųjų asmenų srautai į ES gali tapti visuomenės sveikatos problema visų pirma ne tik pačiai perkeltųjų asmenų grupei, bet ir valstybėms narėms, kurios pagal nacionalinės teisės aktus turėtų visus tokius asmenis įtraukti į savo skiepavimo strategijas. Be to, turėtume sutelkti dėmesį į klimato kaitos poveikį visuomenės sveikatai, kuris gali būti plataus masto ir dėl jo gali pasikeisti infekcinių ligų, visų pirma pernešėjų platinamų ligų, pvz., hantaviruso, erkinio encefalito, Laimo ligos ir maliarijos, plitimo ribos.

Atsižvelgdamos į tai, valstybės narės turėtų dėti daugiau bendrų pastangų, remdamosi 2018 m. Tarybos rekomendacija dėl sustiprinto bendradarbiavimo kovojant su ligomis, kurių galima išvengti skiepiant ⁽³⁾, ir per pastaruosius COVID-19 pandemijos metus įgyta patirtimi.

Nors už skiepavimo paslaugas, programas ir politiką yra atsakingos valstybės narės, atsižvelgiant į tarpvalstybinių infekcinių ligų pobūdį ir bendrus iššūkius, su kuriais susiduriama įgyvendinant nacionalines imunizacijos programas, visų pirma atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją, migraciją arba beždžionių raupų protrūkį, valstybėms narėms galėtų būti naudingas dar labiau suderintas ES požiūris į epidemijų ir ligų, kurių galima išvengti skiepiant, plitimo prevenciją ir apribojimą.

Kova su skiepų vengimu: klaidingos informacijos bei dezinformacijos rizika ir poreikis didinti visuomenės pasitikėjimą skiepais

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA

1. PRIMENA, kad pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 168 straipsnį Sąjunga, savo veikla papildydama valstybių narių politiką, siekia gerinti visuomenės sveikatą, užkirsti kelią žmonių fiziniams ir psichiniams negalavimams ir ligoms bei pašalinti pavojaus fizinei ir psichinei sveikatai šaltinius;
2. PRIPAŽĮSTA, kad nors už skiepavimo programas yra atsakingos valstybės narės, labiau suderintas ES požiūris apskritai gali turėti pridėtinės vertės, atsižvelgiant į tarpvalstybinių ligų, kurių galima išvengti skiepiant, pobūdį;
3. PAŽYMI, kad skiepų vengimo pagrindinės priežastys skiriasi. Skirtingiems atvejams, pvz., įprastiniam skiepavimui gerai žinomomis vakcinomis arba skiepavimui per sveikatos krizes, pavyzdžiui, COVID-19 pandemiją, kai naudojamos naujai sukurtos vakcinos, reikia skirtingų sprendimų;
4. PRIPAŽĮSTA, kad COVID-19 pandemija aiškiai atskleidė grėsmes ir iššūkius, kuriuos mūsų visuomenei kelia klaidinga informacija ir dezinformacija. „Infodemijos“ – per daug informacijos, įskaitant melagingą ar klaidinančią informaciją, skaitmeninėje ir fizinėje aplinkoje ligos protrūkio metu ⁽⁴⁾ – buvo vienas iš esminių veiksnių, dėl kurių padidėjo rizika žmonių sveikatai, sveikatos priežiūros sistemoms ir veiksmingam krizių valdymui;
5. PRIMENA 2018 m. gruodžio 5 d. priimtą Komisijos ir vyriausiojo įgaliotinio bendrą komunikatą, kuriuo pradėtas įgyvendinti „Kovos su dezinformacija veiksmų planas“ ⁽⁵⁾, 2018 m. balandžio 26 d. priimtą Komisijos komunikatą „Kova su internetine dezinformacija“ ⁽⁶⁾, 2021 m. gegužės 26 d. priimtą Komisijos komunikatą „Gairės dėl Kovos su dezinformacija praktikos kodekso griežtinimo“ ⁽⁷⁾, 2018 m. balandžio 26 d. priimtą Komisijos komunikatą „Sustiprintas bendradarbiavimas kovojant su ligomis, kurių galima išvengti skiepiant“ ⁽⁸⁾, 2020 m. birželio 10 d. priimtą Komisijos ir vyriausiojo įgaliotinio bendrą komunikatą „Kova su dezinformacija apie COVID-19. Svarbiausia – tikri faktai“ ⁽⁹⁾;

⁽³⁾ Dok. COM/2018/244 final.

⁽⁴⁾ https://www.who.int/health-topics/infodemic#tab=tab_1

⁽⁵⁾ Dok. JOIN(2018) 36 final.

⁽⁶⁾ Dok. COM/2018/236 final.

⁽⁷⁾ Dok. COM/2021/262 final.

⁽⁸⁾ Dok. COM/2018/245 final.

⁽⁹⁾ Dok. JOIN/2020/ 8 final.

6. PRIMENA Tarybos išvadas dėl atsparumo didinimo ir kovos su hibridinėmis grėsmėmis, įskaitant dezinformaciją COVID-19 pandemijos kontekste ⁽¹⁰⁾, Tarybos rekomendaciją dėl sustiprinto bendradarbiavimo kovojant su ligomis, kurių galima išvengti skiepijant ⁽¹¹⁾, kuriose ypač daug dėmesio skiriama problemoms, susijusioms su skiepų vengimu ir dezinformacija, dėl kurios visuomenė, užuot pasitikėjusi skiepijimo privalumais, pradeda nepasitikėti mokslu ir bijoti galimo šalutinio poveikio, ir ATKREIPIA DĖMESĮ Į Europos Komisijos parengtas veiksmų gaires ⁽¹²⁾, kuriose raginama įgyvendinti Rekomendacijoje nurodytus veiksmus, kartu vykdant veiklą pagal Bendruosius veiksmus skiepijimo srityje ⁽¹³⁾, įgyvendinant rekomendacijas ir konkrečias priemones tvirtesniai atsakui į su skiepijimu susijusius iššūkius, įskaitant pritarimo vakcinoms propagavimą.
7. PRIMENA 2020 m. gruodžio 11 d. paskelbtą ataskaitą Komisijai „Pasitikėjimo skiepais padėtis ES ir JK“ ⁽¹⁴⁾;
8. Primena 2021 m. birželio 29 d. Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro paskelbtą ataskaitą „Kova su internetine klaidinga informacija apie vakcinas ES“ ⁽¹⁵⁾, kurioje nagrinėjama faktinių duomenų bazė, kaip kovoti su internetine klaidinga informacija apie vakcinas ES, ir AKCENTUOJA paslaugas, kurias teikia Europos skiepijimo informacijos portalas ⁽¹⁶⁾, kurį administruoja teikia ECDC ir kuriame pateikiami tikslūs naujausi faktiniai duomenys apie skiepijimą, kartu su ES mechanizmų, skirtų vakcinų saugumui ir veiksmingumui užtikrinti, apžvalga;
9. PRIMENA Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 851/2004, steigiantis Europos ligų prevencijos ir kontrolės centrą ⁽¹⁷⁾, ir taip pat PALANKIAI VERTINA bendrą ECDC vaidmenį ir indėlį, be kita ko, palengvinant kovą su klaidinga informacija bei dezinformacija apie skiepijimą ir didinant pasitikėjimą skiepais, pavyzdžiui, rengiant e. mokymosi kursus, kaip kovoti su klaidingos informacijos ⁽¹⁸⁾ apie skiepijimą sklaidimu internete;
10. PALANKIAI VERTINA programą „ES – sveikatos labui“, kuria plačiu mastu skatinama Sąjungos masto ir tarpsektorinė krizių prevencija, ypatingą dėmesį skiriant skiepijimo aprėpties rodiklių valstybėse narėse gerinimui, visų pirma teikiant finansavimą informuotumo didinimo kampanijoms ir komunikacijos veiklai, skirtoms tiek plačiajai visuomenei, tiek konkrečioms grupėms, siekiant užkirsti kelią skiepų vengimui, klaidingai informacijai bei dezinformacijai ir kovoti su šiais reiškiniais;
11. PALANKIAI VERTINA programos „Horizontas 2020“ veiksmus, kuriais siekiama kovoti su klaidinga informacija apie vakcinas ir plėtoti priemones, kuriomis būtų siekiama pagerinti skiepijimosi apimtį, taip pat programos „Europos horizontas“ veiksmus, kuriais siekiama pateikti faktinių duomenų, kad būtų galima geriau kovoti su klaidinga informacija ir dezinformacija;
12. PALANKIAI VERTINA 2020 m. balandžio 1 d. PSO paskelbtą Imunizacijos darbotvarkę iki 2030 m ⁽¹⁹⁾, kuria siekiama spręsti skiepų vengimo problemą parengiant patikimas ir novatoriškas strategijas, kuriomis būtų siekiama mažinti klaidingą informaciją apie vakcinas, sustabdyti jos plitimą bei sumažinti neigiamą poveikį.
13. PABRĖŽIA, kad reikia nuolat analizuoti individualią skiepijimosi riziką ir privalumus įvairių rizikos grupių ir asmenų, kurie neturi pakankamai informacijos šaltinių, pavyzdžiui, dėl socialinių, kultūrinių ar kalbinių sunkumų, atžvilgiu ir viešai apie tai informuoti;

⁽¹⁰⁾ Dok. ST 14064/20.

⁽¹¹⁾ Dok. COM/2018/244 final.

⁽¹²⁾ https://health.ec.europa.eu/system/files/2022-07/2019-2022_roadmap_en.pdf

⁽¹³⁾ <https://eu-jav.com/>

⁽¹⁴⁾ https://health.ec.europa.eu/system/files/2022-11/2020_confidence_rep_en.pdf

⁽¹⁵⁾ <https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/ecdc-launches-report-countering-online-vaccine-misinformation-eueea>

⁽¹⁶⁾ <https://vaccination-info.eu/en>

⁽¹⁷⁾ Dok. 2020/0320(COD):

⁽¹⁸⁾ <https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/e-learning-how-address-online-vaccination-misinformation>

⁽¹⁹⁾ <https://www.who.int/publications/m/item/immunization-agenda-2030-a-global-strategy-to-leave-no-one-behind>

14. PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ:

- naudotis tarpdisciplininėmis ekspertinėmis žiniomis (įskaitant visuomenės sveikatos ekspertus, skaitmeninės sveikatos ekspertus, komunikacijos specialistus, socialinės žiniasklaidos ekspertus ir elgsenos ekspertus) siekiant sustiprinti pastangas kovoti su klaidinga informacija bei dezinformacija apie vakcinas ir taikyti tvirtesnę, faktiniais duomenimis pagrįstą ir strategiškesnę požiūrį į komunikaciją apie vakcinas, užtikrinant suderintą susijusių šalių keitimąsi pranešimais;

15. PRAŠO KOMISIJOS:

- nedubliuojant esamų iniciatyvų ir kuo labiau sumažinant valstybėms narėms tenkančią administracinę naštą, įsteigti skiepų vengimo klausimų ekspertų forumą, kuris taptų platforma, kurioje būtų galima suburti visų atitinkamų sričių ekspertus, siekiant aptarti pagal Bendruosius veiksmus skiepavimo srityje vykdomą veiklą, keistis su ja susijusia geriausia praktika, vykdyti tolesnę susijusių veiklą, neapsiribojant pačiu projektu, ir visų pirma palengvinti bei paspartinti ryšių palaikymą su ES agentūromis, kad būtų parengtos gairės dėl skiepavimo aprėpties rodiklių pagerinimo visoje Europos Sąjungoje;
- stiprinti, kai tinkama, ES skiepavimo ir kovos su dezinformacija politikos koordinavimą, kad būtų remiamas veiksmingesnis holistinis požiūris, be kita ko, paskelbiant Komisijos komunikatą dėl kovos su skiepų vengimu;
- kartu su ECDC valstybių narių prašymu teikti joms neprivalomas specialiai pritaikytas rekomendacijas ir gaires, kaip spręsti skiepų vengimo problemą, atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus;
- valstybių narių prašymu teikti patarimus subjektams, atsakingiems už nacionalines imunizacijos programas valstybėse narėse, dėl visų atitinkamų ES programų ir priemonių naudojimo tikslinėms skiepavimo kampanijoms ir dėl šių kampanijų vertinimo;

16. PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS:

- plėtoti mokymo galimybes (komunikaciją ir mokymą socialinės žiniasklaidos klausimais), kad sveikatos priežiūros specialistai ir sveikatos srities komunikacijos ekspertai turėtų geresnių įgūdžių naudoti veiksmingus metodus ir priemones, skirtus kovai su klaidinga informacija ir dezinformacija apie vakcinas, be kita ko, skleidžiama internete, siekiant parengti komunikacijos strategijas arba užtikrinti veiksmingą sveikatos priežiūros specialistų ir piliečių informavimą apie skiepavimo privalumus (bendras sprendimų priėmimas), įtraukiant Skiepavimo koaliciją ir sveikatos priežiūros specialistų bei studentų asociacijas nacionaliniu lygmeniu;
- skatinti informuotumo apie skiepavimo privalumus didinimo veiklą, be kita ko, pasitelkiant partnerystes su švietimo sektoriais, socialiniais partneriais ir veiksnius, nukreiptus į žiniasklaidą, ypatingą dėmesį skiriant socialinės žiniasklaidos platformų atsakomybei ir vaidmeniui;
- remti nacionalinę politiką, kuria bus užtikrinta, kad visiems reikalavimus atitinkantiems asmenims būtų teikiamos nešališkos, prieinamos ir patrauklios skiepavimo paslaugos, užtikrinant, kad skiepavimas netaptų neišnaudota galimybe;

ES bendradarbiavimo stiprinimas siekiant pasirengti būsimiems iššūkiams: rėmimasis geriausios praktikos pavyzdžiais ir įgyta patirtimi

17. PAŽYMI, kad COVID-19 pandemija padarė didelį ir precedento neturintį poveikį skiepavimo politikai Europos ir nacionaliniu lygmenimis. Nors kai kuriose valstybėse narėse COVID-19 pritarimas vakcinoms yra labai geras, daugelyje jų jis yra nepakankamas. Ši pandemija taip pat paskatino greičiau kurti naujas priemones ir sprendimus, kuriais ES galėtų remtis skatindama bendradarbiavimą skiepavimo strategijų ir imunizacijos programų srityje;
18. PABRĖŽIA tvirtesnio ES bendradarbiavimo privalumus kovojant su nepasitikėjimu skiepais ir skatinant skiepytis, suvokdama, kad labai skirtingi, nors ir tais pačiais moksliniais duomenimis grindžiami metodai kai kuriais atvejais gali turėti neigiamos įtakos visuomenės pasitikėjimui skiepavimu;
19. PRIMENA 2021 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/953 dėl sąveikiųjų COVID-19 skiepavimo, tyrimo ir persirgimo pažymėjimų (ES skaitmeninio COVID pažymėjimo) išdavimo, tikrinimo ir pripažinimo sistemos, kuri yra labai sėkminga Europos Sąjungoje;

20. PRIMENA 2020 m. birželio 17 d. Komisijos pristatytą ES vakcinų strategiją, kuria siekiama paspartinti vakcinų nuo COVID-19 kūrimą, gamybą ir naudojimą, kuria valstybėms narėms buvo sudarytos sąlygos bendrai pirkti COVID-19 vakcinų ir užtikrinti galimybę laiku jomis pasinaudoti;
21. PALANKIAI VERTINA tai, kad įsteigta Pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas institucija (HERA), kuri turėtų dirbti, kad pagerintų pasirengimą didelėms tarpvalstybinio pobūdžio grėsmėms ir reagavimą į jas imantis medicininių atsako priemonių, ir, tai darydama, turėtų glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis. Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kaip įveikti iššūkius, susijusius su medicininių atsako priemonių tiekimu;
22. PAŽYMI, kad tarptautinis judumas ir migracija paspartėjo, todėl bendradarbiaujant skiepavimo srityje visada turėtų būti atsižvelgiama į pasaulinį aspektą;
23. PRIMENA 2022 m. kovo 23 d. priimtą Komisijos komunikatą „Nuo karo Ukrainoje bėgančių asmenų priėmimas: Europos pasirengimas tenkinti jų poreikius“, kuriame pabrėžiama, kad reikia didinti perkeltųjų ukrainiečių skiepavimo apimtį, daugiausia dėmesio skiriant vaikų skiepavimo programoms;
24. PRIMENA 2022 m. kovo 8 d. paskelbtas ECDC gaires „Veiklos visuomenės sveikatos srityje aspektai, į kuriuos turi būti atsižvelgta siekiant užkirsti kelią infekcinėms ligoms ir jas kontroliuoti Rusijos agresijos prieš Ukrainą kontekste“;
25. ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad numatoma, jog infekcinių ligų protrūkiui ES įtakos gali turėti ir kiti pasaulinio masto iššūkiai ir krizės, visų pirma klimato kaita, dėl kurios gali padidėti erkinio encefalito ir kitų pernešėjų platinamų ligų, pvz., Vakarų Nilo karštligės ar dengė karštligės, plitimo ribos;
26. PRIPAŽIŠTA Europos vaistų reguliavimo tinklo atliekamą darbą, susijusį su vakcinomis, užtikrinant vaistų kokybę, veiksmingumą ir saugumą Europos Sąjungoje. Reguliavimo tinklo veikla apima mokslinę tinklaveiką, lyginamąją analizę ir tvirtą nacionalinių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą, kuris padeda kaupti išsamias mokslines žinias apie vakcinas ir didinti Europos gyventojų pasitikėjimą jomis;
27. PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ:
 - skatinti suaugusiųjų skiepavimo kampanijas, kad būtų užtikrinta apsauga nuo užkrečiamųjų infekcinių ligų, pvz., tymų, difterijos, stabligės ar poliomielite, kurios gali būti susijusios su sunkiais padariniais;
 - tęsti vaikų skiepavimo kampanijas ir užtikrinti vaikų, kurie dar nėra paskiepyti, apsaugą nuo užkrečiamųjų infekcinių ligų, t. y. sparčiau vykdyti skiepavimo kampanijas;
 - remti sveikatos priežiūros sistemos skaitmenizaciją ir išnagrinėti galimybę plėtoti medicinos įstaigų pajėgumus saugoti elektroninę informaciją apie piliečių skiepimosi statusą;
 - sukurti ir išlaikyti tinkamą sveikatos priežiūros sektoriaus darbo jėgą, galinčią greitai ir veiksmingai reaguoti į grėsmes sveikatai, taip pat didinti sveikatos priežiūros specialistų skiepavimo aprėptį, nes tai yra gera plačiosios visuomenės sveikatos praktika;
 - skatinti švietimą sveikatos klausimais ir sveikatos raštingumą atsižvelgiant į viso gyvenimo perspektyvą;
28. PRAŠO KOMISIJOS:
 - užtikrinant sveikatos duomenų apsaugą, išnagrinėti pridėtinę vertę ir galimybes pašalinti teisinės ir techninės kliūtis, trukdančias (sub-) nacionalinių imunizacijos informacinių sistemų (jei jų yra) sąveikumui, pasinaudojant esamų ar būsimų tarpvalstybinių keitimosi sveikatos duomenimis mechanizmų teikiama galimybėmis, ir išnagrinėti skaitmeninės skiepavimo pažymėjimų versijos pridėtinę vertę, atsižvelgiant į patirtį, susijusią su Europos skaitmenine infrastruktūra ir kitomis esamomis priemonėmis, pavyzdžiui, tarptautiniu skiepavimo arba prevencinio gydymo pažymėjimu;

- ypač daug dėmesio skirti moksliniams tyrimams bei inovacijoms ir išnagrinėti galimybes remti naujų vakcinų nuo (pakartotinai) atsirandančių infekcinių grėsmių kūrimą, ypatingą dėmesį skiriant pernešėjų platinamoms ligoms;
- paprašyti ECDC atnaujinti savo visuomenės sveikatos gaires dėl naujai į ES ir (arba) EEE atvykusių migrantų atrankinio sveikatos patikrinimo ir skiepavimo nuo infekcinių ligų, atsižvelgiant į galiojančias nacionalines visuomenės sveikatos gaires;

29. PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS:

- remiantis gerosios praktikos pavyzdžiais ir patirtimi, įgyta taikant „Bazaar“ priemonę, sukurtą COVID-19 vakcinų pirkimo reikalų valdančiosios tarybos poreikiams, sukurti virtualią duomenų bazę, kad būtų palengvintas savanoriškas keitimasis informacija apie galimą būtiniausių vakcinų perteklių ir trūkumą, taip sudarant sąlygas galimam perpardavimui ar dovanojimui tarp valstybių narių;
 - kai tinkama, pasinaudoti bendro vakcinų pirkimo galimybėmis, kartu atsižvelgiant į Sąjungos lygmeniu pripažintas dideles tarpvalstybinio pobūdžio grėsmes sveikatai ir faktinius valstybių narių poreikius;
 - remti Europos vaistų reguliavimo tinklą pasitelkiant pakankamais ištekliais aprūpintą ir lankstų mechanizmą, kad būtų sustiprintas jo darbas ir užtikrintas ilgalaikis tinklo įnašo tvarumas.
-

EUROPOS KOMISIJA

Euro kursas ⁽¹⁾

2022 m. gruodžio 19 d.

(2022/C 484/06)

1 euro =

Valiuta	Valiutos kursas	Valiuta	Valiutos kursas		
USD	JAV doleris	1,0598	CAD	Kanados doleris	1,4472
JPY	Japonijos jena	144,65	HKD	Honkongo doleris	8,2428
DKK	Danijos krona	7,4382	NZD	Naujosios Zelandijos doleris	1,6632
GBP	Svaras sterlingas	0,87118	SGD	Singapūro doleris	1,4378
SEK	Švedijos krona	11,0063	KRW	Pietų Korėjos vonas	1 377,17
CHF	Šveicarijos frankas	0,9884	ZAR	Pietų Afrikos randas	18,3074
ISK	Islandijos krona	151,90	CNY	Kinijos ženminbi juanis	7,3901
NOK	Norvegijos krona	10,5025	HRK	Kroatijos kuna	7,5395
BGN	Bulgarijos levas	1,9558	IDR	Indonezijos rupija	16 506,72
CZK	Čekijos krona	24,233	MYR	Malaizijos ringitas	4,6912
HUF	Vengrijos forintas	403,18	PHP	Filipinų pesas	58,649
PLN	Lenkijos zlotas	4,6853	RUB	Rusijos rublis	
RON	Rumunijos lėja	4,9107	THB	Tailando batas	36,923
TRY	Turkijos lira	19,7676	BRL	Brazilijos realas	5,6327
AUD	Australijos doleris	1,5794	MXN	Meksikos pesas	20,9743
			INR	Indijos rupija	87,5321

⁽¹⁾ Šaltinis: valiutų perskaičiavimo kursai paskelbti ECB.

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/07)

Belgijos išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginį apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Belgija.

Įamžinimo objektas – sveikatos priežiūros sektorius, pripažįstant išskirtinį jo pasišventimą kovai su COVID-19 pandemija.

Dizaino aprašas. Vidinėje monetos dalyje pavaizduotas sveikatos priežiūros specialistas. Kairėje – įrašas „DANKE – MERCI – DANK U“ ir nuo viršaus iki apačios įvairios su sveikatos priežiūros sektoriumi susijusios piktogramos: kryželis, stetoskopas, širdis, švirkštas, neįgaliojo vežimėlis ir piesta. Dešiniajame krašte – dizaino autoriaus Luco Luycxo inicialai. Kadangi monetas kaldins Karališkoji Nyderlandų monetų kalykla, apačioje yra Utrechto kalyklos ženklas – Merkurijaus lazda – ir Belgijos kalyklos meistro ženklas – Herzelės savivaldybės herbas, taip pat šalies kodas „BE“ ir metai „2022“.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždžių.

Numatomas tiražas – 2 000 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. pavasaris.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/08)

Graikijos išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusiems susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginį apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Graikija

Proga – 200-osios pirmosios Graikijos Konstitucijos metinės.

Dizaino aprašas. Monetoje pavaizduota Epidauro Asklepėjaus šventykla, kurios centre – šio dievo skulptūra. Šiuo dizainu atkartojama medalio, skirto Pirmajam Nacionaliniam Susirinkimui, kurį Epidaure surengė graikų sukilėliai, atminti, antroji pusė. Šie medaliai buvo įteikti Susirinkimo nariams Karaliaus Oto valdymo metu. Palei vidinės monetos dalies kraštą išskalti žodžiai „GRAIKIJOS RESPUBLIKA“ ir „PIRMOJI GRAIKIJOS KONSTITUCIJA“, taip pat metai „1822“ ir „2022“, palmetė (Graikijos kalyklos ženklas) ir dizaino autoriaus (George'o Stamatopoulo) monograma.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždučių.

Numatomas tiražas – 750 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. liepos mėn.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/09)

Ispanijos išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusiems susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginių apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Ispanija.

Proga – 500-osios apiplaukimo aplink Žemę metinės.

Dizaino aprašas. Ši 1519 m. Sevilijoje prasidėjusi ekspedicija baigėsi 1522 m., pirmą kartą apiplaukus aplink Žemę. Monetoje iškalti du atvaizdai – Žemės rutulys (fone) ir Juano Sebastián Elcano portretas. Portreto apačioje – įrašai didžiosiomis raidėmis „JUAN SEBASTIÁN ELCANO“ ir „PRIMUS CIRCUMDEDISTI ME“ („Pirmasis apiplaukęs aplink manė“), o ant petį vaizduojančios portreto dalies – ekspedicijos pradžios ir pabaigos datos „1519–1522“. Dešinėje didžiosiomis raidėmis – monetą leidžiančios šalies pavadinimas „ESPAÑA“ ir monetos išleidimo metai „2022“. Kairėje – kalyklos ženklas.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždučių.

Numatomas tiražas – 1 000 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. pirmasis ketvirtis.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/10)

Ispanijos išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginį apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Ispanija.

Įamžinimo objektas – Garachonajaus nacionalinis parkas (UNESCO).

Dizaino aprašas. Kanarų salynui priklausančios La Gomeros salos viduryje esantis Garachonajaus nacionalinis parkas yra įtrauktas į pasaulio paveldo objektų sąrašą kaip puikus gerai išsaugoto laurų miško pavyzdys. Laurų miškas yra išskirtinė išlikusi senųjų atogrąžų ir vidutinio šilto klimato miškų, per terciaro periodą vyravusių Europoje ir Šiaurės Afrikoje, ekosistema.

Monetoje pavaizduotas Agando uolynas ir laurų miško fragmentas. Viršuje dešinėje didžiosiomis raidėmis – žodis „ESPAÑA“, monetos išleidimo metai „2022“ ir kalyklos ženklas.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždžių.

Numatomas tiražas – 1 000 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. pirmasis ketvirtis.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/11)

Estijos išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginių apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Estija.

Proga – 150-osios Estijos literatų draugijos įkūrimo metinės.

Dizaino aprašas. Monetoje pavaizduoti knygos puslapiai ir rašomosios plunksnos galiukas. Viršuje puslankiu – įrašas „EESTI KIRJAMEESTE SELTS“ ir monetos išleidimo metai „2022“. Ant knygos puslapių iškaltas įrašas „KUI ME EI SAA SUUREKS RAHVAARVULT, PEAME SAAMA SUUREKS VAIMULT“, kurio reikšmė – „Jei negalime būti didi tauta skaičiumi, turime būti didūs dvasia“.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždučių.

Numatomas tiražas – 1 000 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. pirmasis ketvirtis.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/12)

Portugalijos išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginį apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Portugalija.

Proga – 100-osios Gago Coutinho ir Sacaduroso Cabralio perskridimo per Pietų Atlanto vandenyną (1922 m.) metinės.

Dizaino aprašas. Šios kelionės tikslas buvo pasiektas naudojantis tik vidaus navigacijos priemonėmis: modifikuotu sekstantu ir kurso taisikliu. Monetoje pavaizduotas vienas iš trijų biplanų „Fairey III“, naudotų skrydžiui nuo Lisabonos iki Rio de Žaneiro. Monetos krašte – įrašas „TRAVESSIA DO ATLÂNTICO SUL“ (liet. „PIETŲ ATLANTO PERSKRIDIMAS“). Po lėktuvu – įrašas „PORTUGAL 1922–2022“. Kalyklos ženklas – „CASA DA MOEDA“ (kalyklos pavadinimas portugalų kalba).

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždžių.

Numatomas tiražas – 1 000 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. kovo mėn.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/13)

Slovakijos išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginį apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Slovakija.

Proga – 300-osios kasykloms nusausti skirto atmosferinio garo variklio įrenginio, kuris buvo pirmas toks žemyninėje Europoje, pastatymo metinės.

Dizaino aprašas. Monetoje pavaizduotas 1722 m. kalnakasių miestelyje Nova Banioje pastatytas vandeniui iš kasyklų pumpuoti skirtas atmosferinio garo variklio įrenginys, kuris buvo pirmas toks žemyninėje Europoje. Monetos apačioje kairėje dviem eilutėmis šonu iškalta šį įrenginį suprojektavusio ir pastačiusio anglo inžinieriaus Isaaco Potterio parašo faksimilė. Į dešinę nuo įrenginio taip pat šonu – monetą leidžiančios šalies pavadinimas „SLOVENSKO“, o dar dešiniau – metai „1722“ ir „2022“, per vidurį atskirti tašku. Kairiajame vidinės monetos dalies krašte vienas viršum kito – Kremnicos kalyklos (*Mincovňa Kremnica*) ženklas, kurį sudaro raidės „MK“ tarp dviejų preso antgalių, ir stilizuoti monetos nacionalinės pusės dizaino autoriaus Peterio Valacho inicialai.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždučių.

Numatomas tiražas – 1 000 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. spalio mėn.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/14)

Andoros išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginį apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Andora.

Įamžinimo objektas – legenda apie Karolį Didįjį.

Dizaino aprašas. Pasak legendos, Andorą 805 metais įkūrė ir jos gyventojams savarankišką teisinį statusą suteikė imperatorius Karolis Didysis. Monetos dizainas įkūnija šią Andoros istorijoje ir kultūroje giliai įsišaknijusią legendą. Monetos fone – turtingą šalies kraštovaizdį perteikiantis peizažas su kalnais ir upe, o virš jo – monetą leidžiančios šalies pavadinimas „ANDORRA“. Monetos pirmajame plane – gerai žinomo imperatoriaus Karolio Didžiojo portreto, nutapyto dailininko Albrechto Dürerio, dalinė reprodukcija ir monetos išleidimo metai „2022“.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždučių.

Numatomas tiražas – 70 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. paskutinis ketvirtis.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/15)

Andoros išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginį apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Andora.

Proga – 10-osios Andoros ir Europos Sąjungos susitarimo dėl pinigų įsigaliojimo metinės.

Dizaino aprašas. Apatinėje monetos dalyje pavaizduotos įvairių formų ir dydžių dėlionės detalės simbolizuoja Andoros Kunigaikštystę ir Europos Sąjungai priklausančias šalis. Viršutinėje monetos dalyje pavaizduotos žvaigždės, supančios bendros Europos valiutos simbolį, simbolizuoja visų šių šalių priklausymą euro visatai. Šalia žvaigždžių iškaltas monetą leidžiančios šalies pavadinimas „ANDORRA“ ir proginiai metai „2012“ ir „2022“.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždučių.

Numatomas tiražas – 70 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. paskutinis ketvirtis.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/16)

Vatikano Miesto Valstybės išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginių apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Vatikano Miesto Valstybė.

Proga – 125-osios Popiežiaus Pauliaus VI gimimo metinės.

Dizaino aprašas. Monetoje pavaizduotas popiežiaus portretas. Viršuje kairėje puslankiu iškaltas įrašas „CITTÀ DEL VATICANO“, o viršuje dešinėje – įrašas „PAPA PAOLO VI“. Į kairę nuo portreto – metai „1897“ ir „2022“, o po jais – kalyklos ženklas „R“. Apačioje kairėje – dizaino autoriaus asmenvardis „D. LONGO“.

Išorinėje dalyje (žiedė) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždžių.

Numatomas tiražas – 84 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. kovo mėn.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/17)

Vatikano Miesto Valstybės išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginį apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Vatikano Miesto Valstybė.

Proga – 25-osios Motinos Teresės iš Kalkutos mirties metinės.

Dizaino aprašas. Monetoje pavaizduotas vaiką laikančios Motinos Teresės portretas. Viršuje puslankiu iškaltas įrašas „MADRE TERESA DI CALCUTTA“, o apačioje – monetą leidžiančios šalies pavadinimas „CITTÀ DEL VATICANO“. Į dešinę nuo portreto – kalyklos ženklas „R“, o po juo – metai „1997“ ir „2022“.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždžių.

Numatomas tiražas – 84 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. rugsėjo mėn.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/18)

Estijos išleistas naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginių apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Estija.

Įamžinimo objektas – Ukraina ir laisvė.

Dizaino aprašas. Monetoje pavaizduotas paukštį laikančios moters siluetas ir kviečių varpos. Viršuje kairėje – tekstas „SLAVA UKRAINI“. Apačioje kairėje – monetą leidžiančios šalies pavadinimas „EESTI“ ir monetos išleidimo metai „2022“.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždžių.

Numatomas tiražas – 2 000 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. ketvirtas ketvirtis.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/19)

Suomijos išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginių apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Suomija.

Įamžinimo objektas – klimato moksliniai tyrimai Suomijoje.

Dizaino aprašas. Monetoje pavaizduota stilizuota kedenė – ši šaknų pavidalo kerpė iškalta monetos vidinės dalies viduryje. Monetos vidinės dalies kairiajame pakraštyje – įrašas „KLIMATO MOKSLINIAI TYRIMAI“ suomių kalba, o dešiniajame pakraštyje – tas pats įrašas švedų kalba. Monetos vidinės dalies apačioje – metai „2022“ ir raidės „FI“. Monetos vidinės dalies viršuje – Suomijos kalyklos ženklas.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždučių.

Numatomas tiražas – 400 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. ruduo.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/20)

Suomijos išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujų eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginį apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Suomija.

Proga – 100-osios Suomijos nacionalinio baleto metinės.

Dizaino aprašas. Monetoje pavaizduoti išraiškingi ir laisvi šokėjo (-os), apsigaubusio (-ios) laisvai krintančiu audiniu, pabrėžiančiu pozos grožį ir grakštumą, judesiai. Joje taip pat įskalti monetos išleidimo metai „2022“, o viršuje – monetą leidžiančios šalies kodas „FI“ ir kalyklos ženklas.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždžių.

Numatomas tiražas – 400 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. pavasaris.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/21)

Liuksemburgo išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusiems susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginį apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Liuksemburgas.

Proga – 10-osios sosto įpėdinio Didžiojo Hercogo Guillaume'o ir sosto įpėdinės Didžiosios Hercogienės Stéphanie vestuvių metinės.

Dizaino aprašas. Monetoje iškalti sosto įpėdinio Didžiojo Hercogo Guillaume'o ir sosto įpėdinės Didžiosios Hercogienės Stéphanie atvaizdai. Šalia jų puslankiu – atitinkami vardai. Į kairę nuo monetos išleidimo metų („2022“) pavaizduoti du vestuviniai žiedai. Monetos apačioje – monetą leidžiančios šalies pavadinimas „LÉTZEBUERG“ ir vestuvių data – „20. Oktober 2012“ (2012 m. spalio 20 d.). Monetoje iškalta monograma (raidė „H“ su karūna) yra Didžiojo Hercogo Henri simbolis.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždučių.

Numatomas tiražas – 500 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. balandžio mėn.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/22)

Maltos išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginį apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Malta.

Įamžinimo objektas – Hal Saflynio požemiai (UNESCO).

Dizaino aprašas. Monetoje pavaizduota pirmiau nurodyto priešistorinio objekto detalė. Viršuje kairėje – monetą leidžiančios šalies pavadinimas „MALTA“, o po juo – monetos išleidimo metai „2022“. Apačioje – įrašas „HAL-SAFLIENI HYPOGEUM“, o po juo – įrašas „4 000–2 500 BC“. Apačioje dešinėje – dizaino autoriaus Noel'io Galea'os Bason'o inicialai „NGB“.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždučių.

Numatomas tiražas – 192 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. gegužės mėn.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/23)

Malta išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginių apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Malta.

Proga – 22-osios Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijos 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo metinės.

Dizaino aprašas. Monetoje pavaizduoti trys moterų veidai. Nuo kairės viršuje iki kairės apačioje – įrašai „WOMEN“ („MOTERYS“), „PEACE“ („TAIKA“), „SECURITY“ („SAUGUMAS“), monetos išleidimo metai „2022“ ir monetą leidžiančios šalies pavadinimas „MALTA“. Centrinėje dalyje, po moterų veidais – įrašai „UNSCR“ („JT ST rezoliucija“) ir „1325“.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždučių.

Numatomas tiražas – 65 500 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. spalio mėn.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/24)

Lietuvos išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginių apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Lietuva.

Proga – 100-osios Lietuvos krepšinio metinės.

Dizaino aprašas. Monetos centre pavaizduotas Lietuvos žemėlapis kontūras, kurio viduje nubraižyta krepšinio aikštelė. Taip pažymima, kad krepšinis Lietuvoje žaidžiamas jau 100 metų. Puslankiu aplink centrą išskalti įrašai „LIETUVA“ ir „1922–2022“ ir monetos gamintojos – Lietuvos monetų kalyklos – logotipas

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždučių.

Numatomas tiražas – 750 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. antras ketvirtis.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/25)

Lietuvos išleistos naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusioms susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginių apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Lietuva.

Įamžinimo objektas – Suvalkija („Lietuvos etnografiniai regionai“).

Dizaino aprašas. Monetoje iškaltas herbo skydas, kuriame pavaizduotas tauras. Skydą iš abiejų pusių puošia sidabrinės ažuolo šakos su gilėmis. Šakas apačioje juosia sidabrinis kaspinas, ant kurio užrašyta „VIENYBĖ TEŽYDI“. Ažuolo šakos simbolizuoja gilią regiono istoriją, siekiančią Lietuvos valstybės pagonybės laikus. Praeityje tauras buvo labiausiai šiame regione paplitęs gyvūnas. Virš šios kompozicijos – įrašas „LIETUVA“ ir monetos išleidimo metai „2022“, o po ja – įrašas „SUVALKIJA“ ir Lietuvos monetų kalyklos ženklas.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždžių.

Numatomas tiražas – 500 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. ketvirtas ketvirtis.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

Nauja apyvartinių eurų monetų nacionalinė pusė

(2022/C 484/26)

Latvijos išleistas naujos proginės apyvartinės 2 eurų monetos nacionalinė pusė

Apyvartinės eurų monetos yra teisėta mokėjimo priemonė visoje euro zonoje. Siekdama informuoti visas šalis, kurių veikla susijusi su šiomis monetomis, ir plačiąją visuomenę, Komisija skelbia visų naujo eurų monetų dizaino variantų aprašą ⁽¹⁾. Remiantis 2009 m. vasario 10 d. Tarybos išvadomis ⁽²⁾, euro zonos valstybėms narėms ir šalims, su Europos Sąjunga sudariusiems susitarimą dėl pinigų, kuriuo numatoma išleisti eurų monetas, suteikiama teisė išleisti tam tikrą proginių apyvartinių eurų monetų skaičių laikantis tam tikrų sąlygų – visų pirma tai turi būti tik 2 eurų nominalo monetos. Tokių monetų techninės charakteristikos yra tokios pat kaip kitų 2 eurų monetų, tačiau nacionalinėje pusėje yra proginis atvaizdas, turintis didelę simbolinę prasmę tai valstybei ar visai Europai.

Monetas leidžianti šalis – Latvija.

Proga – „Latvijas Banka“ (Latvijos centrinio banko) šimtmetis (finansinis raštingumas).

Dizaino aprašas. Finansinis raštingumas – svarbus gebėjimas suprasti finansinius klausimus ir veiksmingai naudotis įvairiais finansiniais, be kita ko, asmeninių finansų valdymo, biudžeto sudarymo ir investavimo, įgūdžiais. Finansinio raštingumo, lemiančio mūsų santykį su pinigais, mokomasi visą gyvenimą. Monetoje pavaizduotas medis, simbolizuojantis finansinio raštingumo ir susijusių žinių svarbą. Apačioje iškalti monetos išleidimo metai „2022“, o po jais – monetą leidžiančios šalies pavadinimas „LATVIJA“.

Išorinėje dalyje (žiede) pavaizduota dvylika Europos Sąjungos vėliavos žvaigždučių.

Numatomas tiražas – 415 000 monetų.

Išleidimo data – 2022 m. balandžio–gegužės mėn.

⁽¹⁾ Žr. OL C 373, 2001 12 28, p. 1, kur pavaizduotos visų 2002 m. išleistų eurų monetų nacionalinės pusės.

⁽²⁾ Žr. 2009 m. vasario 10 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas ir 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos rekomendaciją dėl apyvartinių eurų monetų nacionalinių pusių ir išleidimo bendrųjų gairių (OL L 9, 2009 1 14, p. 52).

VALSTYBIŲ NARIŲ PRANEŠIMAI

Valstybių narių pateikta informacija apie žvejybos uždraudimą

(2022/C 484/27)

Pagal 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009, nustatančio Sąjungos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis ⁽¹⁾, 35 straipsnio 3 dalį priimtas sprendimas uždrausti žvejybą, kaip nurodyta šioje lentelėje:

Draudimo įsigaliojimo data ir laikas	2022-10-1
Taikymo trukmė	2022-10-1 – 2022-12-31
Valstybė narė	Italija
Žvejybos pastangų grupės kodas	EFF2/MED2_TR3
Išteklių grupė	Didžiosios raudonosios krevetės 8, 9, 10 ir 11 GP
Žvejybos laivų tipas (-ai)	Laivai, kurių bendrasis ilgis ≥ 18 m ir < 24 m
Nuorodos numeris	13/TQ110

(¹) O L L 343, 2009 12 22, p. 1.

V

(Nuomonės)

ADMINISTRACINĖS PROCEDŪROS

EUROPOS KOMISIJA

PRANEŠIMAS PAGAL TARNYBOS NUOSTATŲ 29 STRAIPSNIO 2 DALĮ

Pranešimas apie konkursą Informatikos generalinio direktorato generalinio direktoriaus pavaduotojo pareigoms (AD 15 lygis), Briuselis

COM/2022/10422

(2022/C 484/28)

Europos Komisija paskelbė pranešimą apie konkursą (COM/2022/10422) Informatikos generalinio direktorato generalinio direktoriaus pavaduotojo pareigoms (AD 15 lygis).

Susipažinti su pranešimo apie konkursą tekstu 24 kalbomis ir pateikti paraišką galima specialiame Europos Komisijos svetainės tinklalapyje adresu <https://europa.eu/!Rqbd8Y>

PROCEDŪROS, SUSIJUSIOS SU KONKURENCIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMU

EUROPOS KOMISIJA

Išankstinis pranešimas apie koncentraciją**(Byla M.10560 - SIKA / MBCC GROUP)**

(Tekstas svarbus EEE)

(2022/C 484/29)

1. 2022 m. gruodžio 12 d. Komisija gavo pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 ⁽¹⁾ 4 straipsnį pateiktą pranešimą apie siūlomą koncentraciją.

Šis pranešimas susijęs su šiomis įmonėmis:

- „Sika International AG“ (toliau – „Sika“, Šveicarija), kuri yra įmonės „SIKA AG“ (toliau – „Sika AG“, Šveicarija) visiškai kontroliuojama patrunuojamoji įmonė,
- „LSF11 Skyscraper Holdco S.à.r.l.“ (toliau – MBCC, Liuksemburgas), kuri yra pagrindinė įmonės „MBCC Group“ patrunuojančioji įmonė.

Įmonė „Sika“ igis, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkte, visos įmonės MBCC kontrolę.

Koncentracija vykdoma perkant akcijas.

2022 m. birželio 7 d. ⁽²⁾ apie šią koncentraciją jau buvo pranešta Komisijai, tačiau 2022 m. liepos 4 d. ⁽³⁾ pranešimas buvo atsiimtas.

2. Įmonių verslo veikla:

- „Sika“ – grupė, pasauliniu mastu kurianti, gaminanti ir tiekianti statybos sektoriuje ir gamybos pramonėje naudojamus cheminius mišinius, skiedinius, sandariklius ir klijus, slopinamąsias ir armuojamąsias medžiagas, konstrukcijų stiprinimo sistemas, pramoninės grindų dangos ir stogų bei hidroizoliacijos sistemas;
- MBCC – grupė, kurią sudaro du pasauliniu mastu veikiančios verslo padaliniai: cheminių mišinių padalinys, teikiantis sprendimus betono gamybos, cemento pramonės ir požeminės statybos sektorių klientams, ir ii) statybos sistemų padalinys, siūlantis pastatų ir statinių apsaugos ir remonto sprendimus.

3. Preliminariai išnagrinėjusi pranešimą Komisija mano, kad sandoriui, apie kurį pranešta, galėtų būti taikomas Susijungimų reglamentas. Komisijai paliekama teisė dėl šio klausimo priimti galutinį sprendimą.

4. Komisija kviečia suinteresuotas trečiąsias šalis teikti pastabas dėl pasiūlyto veiksmo.

⁽¹⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1 (Susijungimų reglamentas).

⁽²⁾ OL C 234, 2022 6 17, p. 5.

⁽³⁾ OL C 265, 2022 7 11, p. 8.

Pastabos Komisijai turi būti pateiktos ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio pranešimo paskelbimo. Visoje korespondencijoje turėtų būti pateikiama ši nuoroda:

M.10560 - SIKA / MBCC GROUP

Pastabas Komisijai galima siųsti e. paštu, faksu arba paštu. Kontaktiniai duomenys:

E. paštas: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks. +32 22964301

Pašto adresas

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

ISSN 1977-0960 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-521X (popierinis leidimas)

■ Europos Sąjungos
leidinių biuras
L-2985 Liuksemburgas
LUXEMBURGAS

LT